

СХВАЛЕНО
засіданням педагогічної ради
Ліцею №19 ММР ЗО
Протокол №1 від 30.08.2018

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом директора
ліцею №19 ММР ЗО
від 30.08.2018 №164

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
Ліцею №19
Мелітопольської міської ради
Запорізької області
на 2018-2021 н.р.

ЗМІСТ

№	Назва розділу/пункту	Стор.
I.	<i>Призначення ліцею та засіб його реалізації.</i>	3
II	<i>Опис "моделі" випускника ліцею</i>	9
III	<i>Цілі та задачі освітнього процесу ліцею № 19.</i>	12
IV	<i>Навчальний план та його обґрунтування.</i>	12
V	<i>Особливості організації освітнього процесу та застосування у ньому педагогічних технологій.</i>	33
VI	<i>Показники (вимірники) реалізації освітньої програми.</i>	35
VII	<i>Програмно-методичне забезпечення освітньої програми</i>	37
VIII	<i>Особливості організації освітнього процесу в ліцеї № 19 у 2020/2021 н.р.</i>	49
Дод.1	Очікувані результати навчання здобувачів освіти	51

Розділ I. Призначення ліцею та засіб його реалізації

«Наше завдання – кожній дитині дати доступ до якісної освіти. Успіх України в тому, щоб побудувати суспільство освіченого загалу, бо кожна дитина, незалежно від її здібностей, має право на успіх в житті, на максимальне розкриття власних здібностей, яке може запропонувати якісна освіта»

Лілія Гриневич, міністр освіти України.

Діяльність ліцею спрямована на те, щоб зробити випускника конкурентноздатним у 21-му столітті: всебічно розвиненим, здатним до критичного мислення, патріота з активною позицією, інноватора, здатного змінювати навколишній світ та вчитися впродовж життя.

Головною метою закладу освіти є забезпечення реалізації прав громадян на здобуття повної загальної середньої освіти, а також всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Реалізації головної мети ліцею здійснюється через:

- створення умов для здобуття загальної середньої освіти на рівні державних стандартів шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності, які визначені Законом України «Про освіту»;
- підвищення якості освітніх послуг;
- забезпечення базової загальноосвітньої підготовки, що включає розвиток дитини як особистості, її нахилів, інтересів, здібностей, забезпечення її самовизначення, саморозвитку, самореалізації з подальшим навчанням у вищому закладі освіти;
- формування і розвиток соціально зрілої, творчої особистості з усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної свідомості, особистості, підготовленої до професійного самовизначення; розвиток природних позитивних нахилів, здібностей й обдарованості, творчого мислення, потреби і вміння самовдосконалюватися;
- створення сприятливих умов для самовираження особистості учнів у різних видах діяльності, їх повноцінного морального, психічного, фізичного розвитку;
- створення умов для оволодіння системою наукових знань про природу, людину і суспільство, формування наукового світогляду;
- виховання в учнів поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина;
- виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної та рідної мови, національних цінностей українського народу та інших народів і націй, громадян, відданих Україні – відкритих світу;
- виховання свідомого ставлення до здоров'я як найвищої соціальної цінності, формування засад здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я учнів;
- оновлення змісту освіти, розробка і апробація нових педагогічних технологій, методів і форм навчання та виховання.
- підтримку обдарованих та здібних дітей;
- застосування сучасних методів моделювання освітнього середовища, яке забезпечує широкий спектр можливостей для ефективного особистісного саморозвитку кожного ліцеїста, сприяє створенню атмосфери творчості та емоційного комфорту;
- становлення сучасної моделі управління інноваційним розвитком закладу освіти, формування нової організаційної культури;
- запровадження системи індивідуальної педагогічної підтримки, технологій розвитку емоційного інтелекту та глобально орієнтованого змісту і характеру освіти;

- запровадження моніторингу якості роботи закладу на основі щорічного комплексного аналізу всіма учасниками освітнього процесу, ширшого діапазону індикаторів (показників) його функціонування та динаміки розвитку;

- участь у міжнародних програмах та проектах, організованих міжнародними фондами, радами тощо.

Ліцей здійснює освітній процес за очною (денною) формою навчання. Інші форми навчання у Ліцеї організовуються відповідно до чинного законодавства. Мікрорайон для Ліцею не встановлюється. Учні зараховуються до Ліцею незалежно від місця проживання.

Зарахування учнів до закладу освіти здійснюється відповідно до Порядку, встановленого МОНУ. Після зарахування дітей до закладу освіти їх розподіл між класами відбувається в межах нормативу наповнюваності класів, визначеного законодавчими документами та обраного учнями профілю навчання.

Згідно чинного законодавства ліцей №19 здійснює освітній процес відповідно до рівнів загальноосвітніх програм трьох ступенів освіти:

I ступінь – початкова загальна освіта (впровадження Всеукраїнського проекту «Інтелект України», поглиблене вивчення англійської мови.)

II ступінь – основна загальна освіта (поглиблене вивчення англійської мови; введення другої іноземної мови (німецької); допрофільна підготовка.

III ступінь – середня (повна) загальна освіта.

На основі вивчення запитів учнів та їх батьків, з урахуванням матеріально-технічної бази закладу, кадрового та методичного забезпечення навчальний процес у гімназії відбувається за трьома профілями:

* **філологічний (українська та іноземна філологія)**;

* **історичний ; суспільно-гуманітарний**;

* **екологічний, природничо - математичний**;

Профілізація навчального процесу у ліцеї покликана створити умови для самоствердження та професійного самовизначення кожної особистості, враховуючи її індивідуальні освітні потреби, інтелектуальні здібності. Профільне навчання спрямоване на набуття учнями навичок самостійної науково-практичної, дослідницько-пошукової діяльності, розвиток їх інтелектуальних, творчих, соціальних якостей, прагнення до саморозвитку та самоосвіти.

У класах **філологічного профілю** виділені додаткові години на поглиблене вивчення української мови, введено курси за вибором, факультативи: «Орфографічний практикум», «Зорова поезія», «Стилістика української мови», «Практикум із синтаксису української мови» (10-11 кл.)

У класах **суспільно- гуманітарного профілю** виділені додаткові години на вивчення історії , введено курс за вибором: «Історія Української культури: від середньовіччя до початку новітньої доби »

У класах **природничо-математичного профілю** виділені додаткові години на вивчення біології, екології та хімії. Введено курс за вибором: «Розв’язування задач з генетики», « Екологія людини», « Молекулярна біологія».

Гуманістична спрямованість змісту освіти у Ліцеї№19 забезпечується за рахунок:

- поглибленого вивчення української мови та літератури , англійської мови, вивчення другої іноземної мови (німецької), поглибленого вивчення історії та біології;
- введення факультативів, спецкурсів та курсів за вибором, індивідуальних та групових занять, які сприяють поглибленню знань учнів, формуванню базового ядра їх освітньо-професійної компетентності, загальнокультурному розвитку особистості.

- неперервності, відкритості освіти, що створює потребу в постійному самовдосконаленні дитини;
- органічного поєднання класно-урочної системи з груповою та індивідуальною роботою учнів;
- сучасних технологій освітнього процесу;
- безпечних умов навчання та відпочинку;
- сучасної матеріально-технічної бази (комп'ютерний клас, навчальні кабінети, сучасне обладнання й меблі, мультимедійні комплекси, інтерактивні дошки);
- надання учням можливості вибору профілю навчання, темпу засвоєння навчального матеріалу;
- оригінальної організації навчальної діяльності, інтеграції навчальної та поза навчальної діяльності;
- надання широкого спектру додаткових освітніх послуг.

Нормативні документи, які регламентують створення ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМ

Нормативний документ	Зміст статті
ЗУ «Про освіту» Стаття 1. Основні терміни та їх визначення	освітня програма - єдиний комплекс освітніх компонентів (предметів вивчення, дисциплін, індивідуальних завдань, контрольних заходів тощо), спланованих і організованих для досягнення визначених результатів навчання
ЗУ «Про освіту» Стаття 33. Освітня програма	1. Основою для розроблення освітньої програми є стандарт освіти відповідного рівня (за наявності). 2. Освітня програма містить: ☐ вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою; ☐ перелік освітніх компонентів та їх логічну послідовність; ☐ загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти. 3. Освітні програми повинні передбачати освітні компоненти для вільного вибору здобувачів освіти. ☐ Заклади освіти можуть використовувати типові або інші освітні програми, які розробляються та затверджуються відповідно до цього Закону та спеціальних законів. 4. Освітні програми можуть мати корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами
ЗУ «Про освіту» Стаття 30. Прозорість та інформаційна відкритість закладу освіти	2. Заклади освіти, що мають ліцензію на провадження освітньої діяльності, зобов'язані забезпечувати на своїх веб-сайтах (у разі їх відсутності - на веб-сайтах своїх засновників) відкритий доступ до такої інформації та документів: освітні програми, що реалізуються в закладі освіти, та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою;
ЗУ “Про загальну середню освіту” Стаття 15. Освітня програма	2. Освітня програма має містити: ☐ загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти; ☐ вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою; ☐ перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей та/або предметів, дисциплін тощо, логічну послідовність їх вивчення; ☐ форми організації освітнього процесу;

	☐ опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти; ☐ інші освітні компоненти (за рішенням закладу загальної середньої освіти). 3. Освітня програма схвалюється педагогічною радою закладу освіти та затверджується його керівником (наказом). 4. Освітня програма має передбачати освітні компоненти для вільного вибору здобувачів освіти. 5. Освітні програми, що розробляються на основі типових освітніх програм, не потребують окремого затвердження центральним органом забезпечення якості освіти. 6. Освітня програма може бути розроблена для одного і для декількох рівнів освіти (наскрізна освітня програма). 7. Кожна освітня програма має передбачати досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей), визначених відповідним Державним стандартом загальної середньої освіти. 8. На основі освітньої програми заклад освіти складає та затверджує навчальний план, що конкретизує організацію освітнього процесу.
ЗУ «Про загальну середню освіту» Стаття 39. <i>Управління та громадське самоврядування закладу загальної середньої освіти</i>	2. Колегіальним органом управління закладу загальної середньої освіти є педагогічна рада, повноваження якої визначаються цим Законом і статутом закладу освіти. Педагогічна рада закладу загальної середньої освіти: ☐ схвалює освітню (освітні) програму (програми) закладу та оцінює результативність її (їх) виконання; ☐ Рішення педагогічної ради закладу загальної середньої освіти вводяться в дію рішеннями керівника закладу.
ЗУ «Про загальну середню освіту» Стаття 16. <i>Навчальний рік та режим роботи закладу загальної середньої освіти</i>	3. Структура навчального року (за чвертями, півріччями, семестрами), тривалість навчального тижня, дня, занять, відпочинку між ними, інші форми організації освітнього процесу встановлюються закладом загальної середньої освіти у межах часу, передбаченого освітньою програмою.
Постанова КМУ від 21.02.2018 року № 87	Про затвердження Державного стандарту початкової освіти
Постанова КМУ від 23 листопада 2011 р. № 1392	Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти
Рішення колегії МОН України від 22. 02. 2018 р. затверджено типові освітні програми для початкової школи (1-2 класи):	☐ Типова освітня програма розроблена під керівництвом О.Я.Савченко ☐ Типова освітня програма розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна
Наказ МОН України від 20.04.2018 №407	“Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня”
Наказ МОН України від 20.04.2018 №405	“Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня”

Наказ МОН України від 20.04.2018 №408	“Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня”
Наказ МОН України від 12.06.2018 №627	«Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами»

Перелік нормативних документів для організації освітнього процесу Закони України

- Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145 VIII ВР (зі змінами і доповненнями).
- «Про загальну середню освіту» від 12.05.1999 р. № 651-XIV. - редакція від 09.08.2019 підстава 2745 -VIII
- «Про позашкільну освіту» від 22.06.2000 р. № 1841-III. редакція від 28.09.2017 підстава 2145 - 19

Укази Президента України

- «Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року». Указ Президента України № 344/2013
- «Про невідкладні додаткові заходи щодо зміцнення моральності у суспільстві та утвердження здорового способу життя» від 15.03.2002 р. № 258/2002.
- «Про додаткові заходи щодо державної підтримки обдарованої молоді» від 24 квітня 2000р. № 612
- «Про Національну програму правової освіти населення» від 18.10.2001 р. № 992/2001
- «Про заходи щодо поліпшення становища багатодітних сімей» від 12.11.1999 р. № 1460/99.
- «Про додаткові заходи щодо посилення соціального захисту багатодітних і неповних сімей» від 20.12.2000 р. № 1396/2000.
- Загальна декларація прав людини, прийнята і проголошена Генеральною асамблеєю Організації Об'єднаних Націй 10 грудня 1948 року.
- Декларація прав дитини, проголошена Генеральною асамблеєю Організації Об'єднаних Націй 20 листопада 1959 року.
- Конвенція про права дитини, прийнята Генеральною асамблеєю Організації Об'єднаних Націй 20 листопада 1989 року. поточна редакція від 20.11.2014, підстава 995_160
- Всесвітня декларація про забезпечення виживання, захисту і розвитку дітей, прийнята на Всесвітній зустрічі на вищому рівні в інтересах дітей, яка відбулася в Організації Об'єднаних Націй в м. Нью-Йорку 30 вересня 1990 року.
- Конституція (Основний Закон) України, прийнята Верховною Радою України 28 червня 1996 року. редакція від 21.02.2019, підстава - 2680 - VIII
- Про схвалення Концепції розвитку громадянської освіти та в Україні
- Положення про організацію фізичного виховання і масового спорту в дошкільних, загальноосвітніх і професійно-технічних навчальних закладах України // Директор школи. – 2005. – № 38. – с. 23-32.
- «Про молодіжні та дитячі громадські організації» від 01.01.1999, редакція 01.01.2016 підстава 835 - VIII
- Концепція художньо-естетичного виховання учнів у загальноосвітніх навчальних закладах, наказ Міністерства освіти і науки України від 25 лютого 2004 року № 151/14.
- «Рекомендації щодо порядку використання державної символіки в навчальних закладах України» (Освіта України. – 2000. -№ 33 (16 серпня)).
- Рекомендації щодо планування роботи класного керівника навчального закладу системи загальноосвітньої середньої освіти, Міністерство освіти і науки України від 30.08.2002 року № 1/9-392.// Директор школи. – 2003. – № 3-4.
- Положення про класного керівника навчального закладу системи загальної середньої освіти. від 16 вересня 2006 р. № 434. редакція 16.07.206 підстава z0791-06

- Про затвердження Змін до «Положення про класного керівника навчального закладу системи загальної середньої освіти». Наказ Міністерства освіти і науки України від 29.06.2006 року № 489.

Постанови Кабінету Міністрів України

- “Про затвердження Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді. Заходів щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді та методичних рекомендацій щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах
- «Про Програму запобігання торгівлі жінками та дітьми» від 25.09.1999 р. № 1768. поточна редакція від 25.05.2006
- Концепція державної сімейної політики, схвалена Постановою Верховної Ради України від 17.09.1999 р. № 1063-XIV.
- Про затвердження типової програми закладів загальної середньої освіти.
- Національна програма виховання дітей та учнівської молоді в Україні

Нормативно-правова база з питань патріотичного виховання

- Указ Президента України від 13.11.2014 № 872 «Про День Гідності та Свободи»;
- Указ Президента України від 13.11.2014 № 871 «Про День Соборності України»;
- Указ Президента України від 14.10.2014 № 806 «Про День захисника України»;
- Указ Президента України від 24.09.2014 № 744 «Про невідкладні заходи щодо захисту України та зміцнення її обороноздатності»;
- Концепція допризовної підготовки і військово-патріотичного виховання молоді, схвалена Указом Президента України від 25 жовтня 2002 року № 948; редакція від 18.12.2014, підстава 934-2014
- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 08.09.2009 № 1494 «Про затвердження Плану заходів щодо підвищення рівня патріотичного виховання учнівської та студентської молоді шляхом проведення на постійній основі тематичних екскурсій з відвідуванням об'єктів культурної спадщини»;
- Доручення Кабінету Міністрів України від 05.05.2009 № 22966/1/1-09 та План організації виконання положень Указу Президента України від 27.04.2009 № 272 «Про проведення Всеукраїнської молодіжної акції «Пам'ятати. Відродити. Зберегти»;
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 27.10.2014 № 1232 «Про затвердження плану заходів щодо посилення національно-патріотичного виховання дітей та учнівської молоді»;
- Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 31.10.2011 № 1243 «Про Основні орієнтири виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів України»;
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.09.2000 № 439 «Про затвердження Рекомендацій щодо порядку використання державної символіки в навчальних закладах України»;
- Лист Міністерства освіти і науки України від 13.08.2014 № 1/9-412 «Про проведення Уроків мужності»;
- Лист Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 09.08.2012 № 1/9-557 «Про методичні рекомендації з громадянської освіти та виховання у навчальних закладах у 2012/2013 навчальному році»
- Лист Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 27.07.12 № 1/9-530 «Щодо виховання сучасного громадянина в полікультурному середовищі засобами позакласної роботи.

у ЗЗСО в період карантину.

- ПРО РЕЖИМ РОБОЧОГО ЧАСУ НА ПЕРІОД ДІЇ КАРАНТИНУ
- ЩОДО ОСОБЛИВОСТЕЙ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ПІД ЧАС КАРАНТИНУ
- ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС КАРАНТИНУ
- Щодо створення безпечних умов організації освітнього процесу у 2020/2021 навчальному році
- Про неухильне дотримання вимог постанови Кабінету Міністрів України від 22 липня 2020 р. № 641 та постанови Головного державного санітарного лікаря України від 22.08.2020 № 50
- Постанова МОЗ № 50 від 22.08.2020 року
- Про затвердження протиепідемічних заходів у закладах освіти на період карантину у зв'язку поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)
- Постанова головного державного санітарного лікаря № 42 від 30.07.2020 року
- Про підготовку закладів освіти до нового навчального року та опалювального сезону в умовах адаптивного карантину
- Щодо можливостей використання сервісів для дистанційного навчання
- Про затвердження Тимчасових рекомендацій щодо організації протиепідемічних заходів при проведенні зовнішнього незалежного оцінювання, єдиного вступного іспиту та єдиного фахового вступного випробування в період карантину в зв'язку поширенням коронавірусно
- Про затвердження Графіка проведення в 2020 році додаткової сесії зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання, здобутих на основі повної загальної середньої освіти
- Про встановлення карантину з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, та етапів послаблення протиепідемічних заходів

Розділ II. Опис "моделі" випусника ліцею №19

*Якщо вчитель став другом дитини, якщо ця дружба осяяна
благородним захопленням, поривом до чогось світлого,
розумного, у серці дитини ніколи не з'явиться зло»*

Василь Сухомлинський.

Сучасний світ складний. Дитині недостатньо дати лише знання. Ще важливо навчити користуватися ними. Знання та вміння, взаємопов'язані з ціннісними орієнтирами учня, формують його життєві компетентності, потрібні для успішної самореалізації у житті, навчанні та праці.

Кожна дитина – неповторна, наділена від природи унікальними здібностями, талантами та можливостями. Місія ліцею №19 – допомогти розкрити та розвинути здібності, таланти і можливості кожної дитини на основі партнерства між учителем, учнем і батьками.

"Компетентність – динамічна комбінація знань, способів мислення, поглядів, цінностей, навичок, умінь, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно проводити професійну та/або подальшу навчальну діяльність".

Ключові компетентності – ті, яких кожен потребує для особистої реалізації, розвитку, активної громадянської позиції, соціальної інклюзії та працевлаштування і які здатні забезпечити особисту реалізацію та життєвий успіх протягом усього життя.

Компетентний - означає знаючий, обізнаний у певній галузі.

Компетенція - коло питань, у яких особа має знання, досвід.

Усі перелічені компетентності однаково важливі й взаємопов'язані. Кожну з них діти набувають під час вивчення різних предметів на всіх етапах освіти.

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння:

- ✓ Уміння читати і розуміти прочитане;
- ✓ Уміння висловлювати думку усно і письмово;
- ✓ Критичне мислення;
- ✓ Здатність логічно обґрунтовувати позицію;
- ✓ Виявляти ініціативу;
- ✓ Творити;
- ✓ Уміння вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення;
- ✓ Уміння конструктивно керувати емоціями;
- ✓ Застосовувати емоційний інтелект;
- ✓ Здатність співпрацювати в команді.

Нова Українська Школа ставить за мету не просто йти в ногу з часом, а прагне випереджати час.

Тому сьогоднішній випусник ліцею – це передусім людина творча, з великим потенціалом саморозвитку та самореалізації.

Розробка моделі випусника ліцею — це перший крок, наступний крок — це створення умов, за яких ця модель може бути реалізована.

Відповідно до вимог Нової Української Школи модель випусника має включати наступні складові які характеризуються широким спектром особистості.

Випусник ліцею № 19:

1. Має залишити навчальний заклад професійно визначеним;
2. Повинен уміти методично грамотно, самостійно працювати;
3. Має прагнути до самоосвіти та самовдосконалення;
4. Має брати активну участь у суспільно-культурному житті країни;
5. Має бути свідомим громадянином, готовим відповідати за своїх вчинки;
6. Повинен свідомо ставитись до свого здоров'я та довкілля.

Випускник ліцею має мислити креативно, використовуючи увесь свій творчий потенціал; має бути компетентним у ставленні до життя, а саме – потреба у самопізнанні, само розуміння, самореалізації та інтелектуальній культурі.

Модель випускника ліцею № 19 формує з розумінням окремих компонентів відповідно до вікових норм:

Випускник початкових класів повинен мати якісні характеристики:

впевненість в собі, відчуття повноцінності, старанність, працелюбність, самостійність, дисциплінованість, мотивація досягнення успіху, повинен уміти слухати і чути, критично мислити і мати почуття самоконтролю. Опанувати навички навчальної діяльності, прості навички самоконтролю навчальних дій, культуру поведінки і мови, основи особистої гігієни і здорового способу життя;

Випускник середніх класів має володіти певними якостями і вміннями:

- на рівні вимог державних освітніх стандартів засвоїти загальноосвітні програми з усіх предметів шкільного навчального плану;
- опанувати систему розумових навичок (порівняння, узагальнення, аналіз, синтез, класифікацію, визначення головного);
- оволодіти основами комп'ютерної грамотності;
- знати свої громадянські права і вміти їх реалізувати;
- оцінювати свою діяльність з погляду моральності та етичних цінностей;
- дотримуватися правил культури поведінки і спілкування;
- вести здоровий спосіб життя;
- бути готовим до форм і методів навчання, використовуваних у старших класах.

Випускник старших класів повинен:

- засвоїти на рівні вимог державних освітніх стандартів загальноосвітні програми з усіх предметів шкільного навчального плану;
- засвоїти зміст вибраного профілю навчання на рівні, що забезпечуватиме вступ до закладу вищої професійної освіти та подальше успішне навчання;
- опанувати одну-дві іноземні мови на рівні поглибленого вивчення або базовому рівні;
- опанувати основи комп'ютерної грамотності (програмування, навички технічного обслуговування);
- оволодіти культурою інтелектуальної діяльності;
- знати і поважати культуру України та інших народів;
- поважати свою й чужу гідність;
- поважати права, свободи інших людей;
- дотримуватися правил культури поведінки і спілкування;
- поважати свою працю та працю інших людей;
- мати почуття соціальної відповідальності;
- вести здоровий спосіб життя;
- володіти способами отримання інформації, прагнути духовного і соціального добробуту.

Отже, прагнення до того, щоб кожний випускник був свідомим громадянином і патріотом своєї країни, на це ми повинні постійно звертати особливу увагу, здійснюючи освітній процес в гімназії, на високому професійному рівні. (Дод.1)

Модель випускника Нової Української Школи - це необхідна основа для сміливих і успішних кроків у своє майбутнє. Усі інші здобутки у сфері компетентності може принести людині лише наполеглива цілеспрямована праця, бажання вчитися та ділитися досвідом з іншими.

Учитель має бути партнером учневі, ділитися своїми знаннями тому, що кожен член суспільства має розуміти свою роль у соціумі та усвідомлювати відповідальність не тільки за себе і свої вчинки, а й за вчинки інших.

Сьогодні доцільно говорити про зміну

парадигми «освіта = навчання»
парадигмою «освіта = становлення»,
(становлення людини, її духовності, індивідуальності, її самотворення ,
самоформування, самооформлення в особистість).

Головна задача ліцею № 19 ММР ЗО -
допомогти розкрити та розвинути лідерські якості ліцеїстів, їх здібності, таланти і
можливості

на основі партнерства
усіх учасників освітнього процесу: учителів, учнів і батьків.

Розділ III. Цілі та задачі освітнього процесу ліцею № 19.

- забезпечити засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту початкової, основної, середньої (повної) загальної освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту;
- гарантувати наступність освітніх програм усіх рівнів;
- створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм;
- формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності;
- забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів.
- забезпечення безпечного освітнього середовища запобігання будь-яким проявам дискримінації та насильства

Розділ IV. Навчальний план та його обґрунтування.

Згідно Листа МОН України від 20.04.2018р. №1/9-254 «Щодо типових освітніх програм для 2-11 класів», у 2018-2019 н.р. учні 2-11 класів навчатимуться за типовими освітніми програмами, затвердженими наказами МОН від 20.04.2018 №405, від 20.04.2018 №406, від 20.04.2018 №407, та від 20.04.2018 №408. Розроблено і затверджено Державний стандарт початкової освіти на компетентнісній основі. Згідно з листом Державної служби якості освіти від 24.05.2018 № 01-22/322 «Про результати аналізу освітньої програми на відповідність Державному стандарту» отримано дозвіл на впровадження освітньої програми за науково-педагогічним проектом «Інтелект України».

Типова освітня програма окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом .

Типова освітня програма визначає:

загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натеper подані в рамках навчальних планів ;

очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН;

рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

На основі типової освітньої програми складається навчальний план школи. Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани школи передбачають реалізацію освітніх галузей Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Варіативна складова навчального плану закладу освіти визначається закладами загальної середньої освіти самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображається в навчальних планах закладів освіти.

[Робочий навчальний план на 2018-2019 н.р.](#)

[Робочий навчальний план на 2019-2020н.р.](#)

[Робочий навчальний план на 2020-2021 н.р.](#)

[Робочий навчальний план на 2021/2022 н.р.](#)

[Робочий навчальний план на 2022-2023 н.р.](#)

**ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
ДО РОБОЧОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ
Ліцею № 19
МЕЛІТОПОЛЬСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ
на 2022/2023 навчальний рік**

I. Загальні засади

Тип закладу - ліцей

Орієнтовна кількість класів: 8-9 кл. – 4; 10-11 кл. – 8.

Орієнтовна кількість учнів: 8-9 кл. – 100; 10-11 кл. – 218.

Режим роботи закладу:

- мова навчання – українська;
- режим навчання
 - дистанційна форма (з включенням індивідуальної форми за запитами батьків)
 - п'ятиденний для 8-11 класів,
 - початок занять – для 8-х класів з 13:00 години (онлайн за міським розкладом);
 - для 9-11-х класів з 14:00 години (онлайн за міським розкладом);
 - тривалість уроків в умовах воєнного стану при організації дистанційного навчання у синхронному режимі не перевищує:
 - для 8-9-х класів 2 навчальних заняття по 45 хвилин, або 3- по 40 хвилин, або 4- по 30 хвилин, або 5- по 25 хвилин;
 - для 10-11-х класів 3 навчальних заняття по 45 хвилин, або 4- по 35 хвилин, або 5- по 30 хвилин, або 6- по 25 хвилин;

Факультативні, індивідуальні та групові заняття проводяться після основних занять.

Поглиблене вивчення окремих предметів за вибором учнів та батьків згідно з рішенням педагогічної ради Ліцею № 19 (02.05.2022р.) буде здійснюватись у таких класах:

Клас	Предмети	
8-А	біологія	
8-Б	математика	
9-Б	англійська мова	
9-А	українська мова	українська література
10-А,Г	англійська мова	українська мова
10-Б	українська мова	українська література
10- В	біологія	
11-А, Б, В	англійська мова	англійська мова
11-Г	українська мова	українська література

Профільне навчання в 10–11-х класах за вибором учнів та батьків згідно з рішенням педагогічної ради Ліцею № 19 (02.05.2022) буде здійснюватись шляхом диференціації навчального процесу.

Клас	Напрям	Профіль
10-А,Г	філологічний	Іноземна філологія
10-Б	філологічний	українська філологія
10-В	природничий	біологічний
11-Г	філологічний	українська філологія
11-А,Б,В	філологічний	Іноземна філологія

Робочий навчальний план Ліцею № 19 Мелітопольської міської ради Запорізької області на 2022/2023 навчальний рік розроблений на виконання законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», чинних Державних стандартів базової та повної загальної середньої освіти, Положення про загальноосвітній навчальний заклад, Концепції профільного навчання в старшій школі та інші.

Робочі навчальні плани складені відповідно до листа Міністерства освіти і науки України № 1/9-430 від 11.08.20 року «Щодо методичних рекомендацій про викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2020/2021 навчальному році».

- для 7-9-х класів – за Типовими навчальними планами загальноосвітніх навчальних закладів II ступеня затвердженими наказом МОН України від 20.04.2018 № 405 (таблиця 8);
- для 10-11-х класів - за Типовими навчальними планами загальноосвітніх навчальних закладів II ступеня затвердженими наказом МОН України від 20.04.2018 № 408 (таблиця 2.3), (в редакції наказу МОН України від 28.11.2019 р. №1493).;

II. Розподіл годин інваріантної та варіативної складових

Робочий навчальний план Ліцею № 19 Мелітопольської міської ради Запорізької області охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну складову, де передбачені години на вивчення окремих предметів інваріантної складової, впровадження спецкурсів, курсів за вибором, факультативів та індивідуальних занять.

Повноцінність загальної середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної частин робочого навчального плану. З метою забезпечення виконання Державного стандарту освіти забезпечено викладання предметів інваріантної складової, що визначені Типовими навчальними планами для кожного класу, в повному обсязі.

За рішенням педагогічної ради та відповідно до запитів учнів і їх батьків години інваріантної складової на вивчення спеціалізованих навчальних предметів, курсів розподілені таким чином:

Клас	Спеціалізовані навчальні предмети	Спецкурси
8-А	Біологія	«Фізіологія людини», «Зоологія. Ботаніка», «Світ кімнатних рослин (англ. мовою)», «Основи медичних знань»
9-Б	Іноземна мова	Німецька мова

10-А,Г	Українська мова	«Медіакультура»
10-Б	Українська мова, Українська література	С/К з англійської мови «Література Великої Британії» С/К з англійської мови «Країнознавство»
10-В	Біологія	С/К з біології «Нуклеїнові кислоти» С/К з біології « Фізіологія людини» С/К з математики «Підготовка до ЗНО»
11-А,Б,В	Англійська мова	С/К з англійської мови «Література США» С/К з історії « Історія української культури від середньовіччя до початку новітньої доби»
11-Г	Українська мова, Українська література	С/К з української мови «Медіакультура» С/К з англійської мови- «Ділова англійська мова» С/К з української мови «Школа журналіста»

Години варіативної складової передбачено як додаткові години на вивчення профільних предметів та(або) окремих базових :

• **предмети інваріантної складової:**

8-А клас – Біологія - 2 год.

8-Б клас- Алгебра – 3 год. ; Геометрія – 1 год.

9-А – Українська мова, 2 год. ; Українська література, 2 год.

9-Б – Англійська мова- 3 год.

10-А, Г - Англійська мова- 3 год. ; Українська мова, 2 год.

10-Б - Українська мова, 2 год.; Українська література, 2 год.

10-В - Біологія і екологія- 3 год.

11-А, Б, В - Англійська мова- 3 год. ; Українська мова, 2 год.

11-Г - Українська мова, 2 год. ; Українська література, 2 год.

**ПРЕДМЕТИ ТА СПЕЦКУРСИ
ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ**

№ з/п	Назва	Клас
1-4	«Фізіологія людини», «Зоологія. Ботаніка», «Світ кімнатних рослин (англ. мовою)», «Основи медичних знань»	8А
5	С/К з англ.мови « Країнознавство»	10-А,Б,Г
6	С/К з англійської мови «Література Великої Британії»	10-Б
7-8	С\К з біології «Нуклеїнові кислоти» С\К з біології « Фізіологія людини»	10-В
9	“Підготовка до ЗНО”(с/к з математики)	10-В

10	С/К з історії « Історія української культури від середньовіччя до початку новітньої доби»	11-А,Б,В
11-12	С/К з української мови «Школа журналіста» С/К з української мови «Медіакультура»	11-Г
13	«Література США»	11-А,Б,В,Г

ДОДАТКОВІ ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАНЯТТЯ

№ з/п	Назва	Клас
1	«ДІЗ з англійської мови»	10-В, 11-Г
2	«ДІЗ з української мови»	10-Б,В, 11-Б,В
3	«ДІЗ з німецької мови»	9-Б,10-А,Г, 11-А,Б,В
4	«ДІЗ з географії»	10-Б, 11-А,В,Г

ФАКУЛЬТАТИВИ

№ з/п	Назва	Клас
1	«Підготовка до ЗНО» (математика)	11-А, Б,Г,10-А,Г

ІІІ. Порядок вивчення окремих навчальних предметів

Освітня галузь «Технології» в 8–9-х класах реалізується через предмет «Трудове навчання», в 10–11-х класах через предмет «Технології».

Предмет «Трудове навчання» реалізується варіативними проектами

Клас	Назва технологій для класів, що не поділяються на групи	
8	Технологія виготовлення в'язаних виробів. Технологія виготовлення вишитих виробів (мережки, гладь, хрестик) Технологія виготовлення штучних квітів.	Технологія ручної обробки деревини. Технологія ручної обробки сортового прокату
9	Технологія обробки текстильних матеріалів ручним способом. Технологія виготовлення вишитих виробів (мережки, гладь, хрестик)	Технологія механічної обробки деревини. Технологія ручної обробки сортового прокату.

Предмет «Мистецтво» реалізується наступними темами:

Клас	Назви тем для 10-11-х класів
10	Мистецтво африканського культурного регіону. Мистецтво американського культурного регіону. Мистецтво далеосхідного культурного регіону. Мистецтво індійського культурного регіону. Мистецтво арабо-мусульманського культурного регіону.
11	Мистецтво європейського культурного регіону. Мистецтво європейського культурного регіону. Україна.

Предмет «Інформаційні технології» реалізується варіативними модулями

Клас	Назва модуля
11	Основи мови HTML
	Візуальний редактор веб-сайтів
	Таблиці каскадних стилів і динамічні веб-сайти
	Хостинг та популяризація сайтів
	Художні аспекти веб-дизайну

Предмет «Фізична культура» реалізується варіативними модулями

Клас	Назва модуля
8	Футбол, баскетбол, легка атлетика, гімнастика
9	Футбол, баскетбол, легка атлетика, гімнастика
10	Футбол, баскетбол, легка атлетика
11	Футбол, баскетбол, легка атлетика

Поділ класів при вивченні окремих предметів здійснюється згідно з чинними нормативами (наказ Міністерства освіти і науки від 20.02.2002 № 128) і передбачає поділ на групи.

Класи	Англійська мова (на пропорційній основі)	Друга іноземна мова (на пропорційній основі)	Українська мова (на пропорційній основі)	Інформатика (на пропорційній основі)	Фізична культура (на пропорційній основі)
8-А	-	-	-	по 2 групи	-

8-Б	по 2 групи	-	по 2 групи	по 2 групи	-
9-А	-	-	-	по 2 групи	-
9-Б	по 2 групи	-	по 2 групи	по 2 групи	-
10 -А	по 2 групи	-	по 2 групи	по 2 групи	-
10-Б	по 2 групи		по 2 групи	по 2 групи-	-
10-В	-	-	-	по 2 групи	-
10-Г	по 2 групи	-	по 2 групи	по 2 групи	-
11-А	по 2 групи	-	по 2 групи	по 2 групи	-
11-Б	по 2 групи	-	по 2 групи	по 2 групи	-
11-В	по 2 групи	-	по 2 групи	по 2 групи	-
11-Г	по 2 групи	-	по 2 групи	по 2 групи	-

IV. Структура 2022/2023 навчального року

Відповідно до статті 16 Закону України «Про загальну середню освіту» 2022/2023 навчальний рік розпочинається Днем знань – і закінчується не пізніше 1 липня.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

- I семестр - з 01 вересня 2022 р. по 24 грудня 2022р;
- II семестр - з 10 січня 2023 р. по 09 червня 2023 р.

Упродовж навчального року для учнів проводяться канікули:

- осінні з 24 жовтня по 29 жовтня;
- зимові з 26 грудня по 09 січня;
- весняні з 20 березня по 27 березня.

Проведення навчальних екскурсій та навчальної практики у 8-х і 10-х класах здійснюється протягом навчального року за окремим графіком.

У випускних класах проводиться державна підсумкова атестація навчальних досягнень учнів відповідно до Положення про державну підсумкову атестацію здобувачів освіти у системі загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН України від 30.12.2014р. № 1547.

Ліцей № 19
Мелітопольської міської ради Запорізької області
РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Мова викладання - українська

Профіль - біологічний

Предмет, що вивчається на поглибленому рівні - біологія

Наказ МОН України - від 20.04.2018 № 408 , табл.8

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
		8–А
Мови і літератури	Українська мова	2
	Українська література	2
	Англійська мова	2
	Зарубіжна література	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5
	Всесвітня історія	1
Мистецтво	Мистецтво	1
Математика	Алгебра	2
	Геометрія	2
Природознавство	Біологія	2
	Географія	2
	Фізика	2
	Хімія	2
Технології	Трудове навчання	1
	Інформатика	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1
	Фізична культура	3
Години на вивчення спеціалізованих навчальних предметів, курсів: Біологія Фізіологія людини. Зоологія.Ботаніка.		2 1 0,5
Разом:		31+3
Додатковий час на предмети,факультативи ,індивідуальні заняття та консультації: Світ кімнатних рослин (англійською мовою) Основи медичних знань		1 1
Гранично допустиме навчальне навантаження		33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		33+3

Директор ліцею №19

С.В.Мельник

Ліцей № 19
Мелітопольської міської ради Запорізької області
РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Мова викладання - українська

Профіль - математичний

Предмет, що вивчається на поглибленому рівні – алгебра, геометрія

Наказ МОН України - від 20.04.2018 № 408 , табл.8

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
		8–Б
Мови і літератури	Українська мова	2
	Українська література	2
	Англійська мова	2
	Зарубіжна література	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5
	Всесвітня історія	1
Мистецтво	Мистецтво	1
Математика	Алгебра	5
	Геометрія	3
Природознавство	Біологія	2
	Географія	2
	Фізика	2,5
	Хімія	2
Технології	Трудове навчання	1
	Інформатика	3
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1
	Фізична культура	3
Разом:		33+3
Гранично допустиме навчальне навантаження		33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		33+3

Директор ліцею №19

С.В.Мельник

Ліцей № 19
Мелітопольської міської ради Запорізької області
РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Мова викладання - українська

Профіль – філологічний

Предмет, що вивчається на поглибленому рівні – українська мова, українська література

Наказ МОН України - від 20.04.2018 № 405 , табл.8

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
		9-А
Мови і літератури	Українська мова	2
	Українська література	2
	Англійська мова	2
	Зарубіжна література	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5
	Всесвітня історія	1
	Основи правознавства	1
Мистецтво	Мистецтво	1
Математика	Алгебра	2
	Геометрія	2
Природознавство	Біологія	2
	Географія	1,5
	Фізика	3
	Хімія	2
Технології	Трудове навчання	1
	Інформатика	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1
	Фізична культура	3
Години на вивчення спеціалізованих навчальних предметів, курсів:		
Українська мова		2
Українська література		2
Разом:		33+3
Гранично допустиме навчальне навантаження		33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		33+3

Таблиця 8
До Типової освітньої програми

Ліцей № 19
Мелітопольської міської ради Запорізької області
РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Мова викладання - українська

Профіль – іноземна філологія

Предмет, що вивчається на поглибленому рівні – іноземна мова

Наказ МОН України - від 20.04.2018 № 405 , табл.8

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
		9-Б
Мови і літератури	Українська мова	2
	Українська література	2
	Англійська мова	2
	Зарубіжна література	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5
	Всесвітня історія	1
	Основи правознавства	1
Мистецтво	Мистецтво	1
Математика	Алгебра	2
	Геометрія	2
Природознавство	Біологія	2
	Географія	1,5
	Фізика	3
	Хімія	2
Технології	Трудове навчання	1
	Інформатика	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1
	Фізична культура	3
Години на вивчення спеціалізованих навчальних предметів, курсів:		
Англійська мова		3
Разом:		32+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації: ДІЗ з німецької мови		1
Гранично допустиме навчальне навантаження		33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		33+3

Директор ліцею № 19

С. Мельник

Таблиця 2
До Типової освітньої програми

Ліцей № 19
Мелітопольської міської ради Запорізької області
РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Мова викладання - українська

Профіль – іноземна філологія

Предмет, що вивчається на поглибленому рівні – англійська мова, українська мова
Наказ МОН України - від 20.04.2018 № 408 , табл.2(в редакції наказу МОН України від 28.11.2019р. №1493).

Предмети	Кількість годин на тиждень
	10-А, Г
Базові предмети	
Українська мова	2
Українська література	2
Зарубіжна література	1
Англійська мова	2
Історія України	1,5
Всесвітня історія	1
Громадянська освіта	2
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3
Біологія і екологія	2
Географія	1,5
Фізика і астрономія	3
Хімія	1,5
Фізична культура	3
Захист України	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети:	
Мистецтво	1,5
Інформатика	1,5
Додаткові години на профільні предмети:	
Англійська мова	3
Додаткові години на окремі базові предмети та спеціальні курси:	
Українська мова	2,0
С/К з англ.мови «Медіакультура»	1
Гранично допустиме навчальне навантаження	33
Факультативні курси:	
Фак-в з математики «Підготовка до ЗНО»	1
Додаткові індивідуальні заняття з німецької мови	1
Всього фінансується (без урахування поділу класів на групи)	38

Директор Ліцею №19

С.Мельник

Ліцей № 19
Мелітопольської міської ради Запорізької області
РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Мова викладання - українська

Профіль – українська філологія

Предмет, що вивчається на поглибленому рівні – українська мова, українська література

Наказ МОН України - від 20.04.2018 № 408 , табл.2(в редакції наказу МОН України від 28.11.2019р. №1493).

Предмети	Кількість годин на тиждень
	10-Б
Базові предмети	
Українська мова	2
Українська література	2
Зарубіжна література	1
Англійська мова	2
Історія України	1,5
Всесвітня історія	1
Громадянська освіта	2
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3
Біологія і екологія	2
Географія	1,5
Фізика і астрономія	3
Хімія	1,5
Фізична культура	3
Захист України	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети:	
Мистецтво	1,5
Інформатика	1,5
Додаткові години на профільні предмети:	
Українська мова	2
Українська література	2
Додаткові години на окремі базові предмети:	
С/К з англійської мови «Література Великої Британії»	1
С/К з англійської мови «Країнознавство»	1
Гранично допустиме навчальне навантаження	33
Факультативні курси:	
ДІЗ з української мови	1
Фак-в з географії «Підготовка до ЗНО»	1
Всього фінансується (без урахування поділу класів на групи)	38

Директор ліцею №19

С.В.Мельник

Ліцей № 19
Мелітопольської міської ради Запорізької області
РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Мова викладання - українська

Профіль – біологічний

Предмет, що вивчається на поглибленому рівні – біологія і екологія

Наказ МОН України - від 20.04.2018 № 408 , табл.2 (в редакції наказу МОН України від 28.11.2019р. №1493).

Предмети	Кількість годин на тиждень
	10-В
Базові предмети	
Українська мова	2
Українська література	2
Зарубіжна література	1
Англійська мова	2
Історія України	1,5
Всесвітня історія	1
Громадянська освіта	2
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3
Біологія і екологія	2
Географія	1,5
Фізика і астрономія	3
Хімія	1,5
Фізична культура	3
Захист Вітчизни	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети:	
Технології	1,5
Інформатика	1,5
Додаткові години на профільні предмети:	
Біологія і екологія	3
С\К з біології «Нуклеїнові кислоти»	1
С\К з біології « Фізіологія людини»	1
Додаткові години на окремі базові предмети:	
С\К з математики «Підготовка до ЗНО»	1
Гранично допустиме навчальне навантаження	33
Факультативні курси:	
ДІЗ з англійської мови	1
ДІЗ з української мови	1
Всього фінансується (без урахування поділу класів на групи)	38

Директор ліцею №19

С.В.Мельник

Ліцей № 19
Мелітопольської міської ради Запорізької області
РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Мова викладання - українська

Профіль – іноземна філологія

Предмет, що вивчається на поглибленому рівні –англійська мова, українська мова

Наказ МОН України - від 20.04.2018 № 408 , табл.2 (в редакції наказу МОН України від 28.11.2019р. №1493).

Предмети	Кількість годин на тиждень
	11-А
Базові предмети	
Українська мова	2
Українська література	2
Зарубіжна література	1
Англійська мова	2
Історія України	1,5
Всесвітня історія	1
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3
Біологія і екологія	2
Географія	1
Фізика і астрономія	4
Хімія	2
Фізична культура	3
Захист України	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети:	
Мистецтво	1,5
Інформатика	1,5
Додаткові години на профільні предмети:	
Англійська мова	3
Додаткові години на окремі базові предмети:	
Українська мова	2
С/К з історії « Історія української культури від середньовіччя до початку новітньої доби»	1
С/К з англійської мови «Література США»	1
Гранично допустиме навчальне навантаження	33
Факультативні курси:	
Факультатив з математики «Підготовка до ЗНО»	0,5
ДІЗ з німецької мови	1
ДІЗ з географії	0,5
Всього фінансується (без урахування поділу класів на групи)	38

Директор ліцею №19

С.В.Мельник

Ліцей № 19
Мелітопольської міської ради Запорізької області
РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Мова викладання - українська

Профіль – іноземна філологія

Предмет, що вивчається на поглибленому рівні –англійська мова, українська мова

Наказ МОН України - від 20.04.2018 № 408 , табл.2 (в редакції наказу МОН України від 28.11.2019р. №1493).

Предмети	Кількість годин на тиждень
	11-Б
Базові предмети	
Українська мова	2
Українська література	2
Зарубіжна література	1
Англійська мова	2
Історія України	1,5
Всесвітня історія	1
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3
Біологія і екологія	2
Географія	1
Фізика і астрономія	4
Хімія	2
Фізична культура	3
Захист України	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети:	
Мистецтво	1,5
Інформатика	1,5
Додаткові години на профільні предмети:	
Англійська мова	3
Додаткові години на окремі базові предмети:	
Українська мова	2
С/К з історії « Історія української культури від середньовіччя до початку новітньої доби»	1
С/К з англійської мови «Література США»	1
Гранично допустиме навчальне навантаження	33
Факультативні курси:	
Факультатив з математики «Підготовка до ЗНО»	0,5
ДІЗ з німецької мови	1
ДІЗ з української мови	0,5
Всього фінансується (без урахування поділу класів на групи)	38

Директор ліцею №19

С.В.Мельник

Ліцей № 19
Мелітопольської міської ради Запорізької області
РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Мова викладання - українська

Профіль – іноземна філологія

Предмет, що вивчається на поглибленому рівні –англійська мова, українська мова

Наказ МОН України - від **20.04.2018 № 408** , табл.2 (в редакції наказу МОН України від 28.11.2019р. №1493).

Предмети	Кількість годин на тиждень
	11-В
Базові предмети	
Українська мова	2
Українська література	2
Зарубіжна література	1
Англійська мова	2
Історія України	1,5
Всесвітня історія	1
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3
Біологія і екологія	2
Географія	1
Фізика і астрономія	4
Хімія	2
Фізична культура	3
Захист України	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети:	
Мистецтво	1,5
Інформатика	1,5
Додаткові години на профільні предмети:	
Англійська мова	3
Додаткові години на окремі базові предмети:	
Українська мова	2
С/К з історії « Історія української культури від середньовіччя до початку новітньої доби»	1
С/К з англійської мови «Література США»	1
Гранично допустиме навчальне навантаження	33
Факультативні курси:	
Факультатив з української мови «Підготовка до ЗНО»	0,5
ДІЗ з німецької мови	1
ДІЗ з географії	0,5
Всього фінансується (без урахування поділу класів на групи)	38

Директор ліцею №19

С.В.Мельник

Ліцей № 19
Мелітопольської міської ради Запорізької області
РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Мова викладання - українська

Профіль – українська філологія

Предмет, що вивчається на поглибленому рівні – українська мова і література,

Наказ МОН України - від 20.04.2018 № 408 , табл.2 (в редакції наказу МОН України від 28.11.2019р. №1493).

Предмети	Кількість годин на тиждень
	11-Г
Базові предмети	
Українська мова	2
Українська література	2
Зарубіжна література	1
Англійська мова	2
Історія України	1,5
Всесвітня історія	1
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3
Біологія і екологія	2
Географія	1
Фізика і астрономія	4
Хімія	2
Фізична культура	3
Захист України	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети:	
Технології	1,5
Інформатика	1,5
Додаткові години на профільні предмети:	
Українська мова	2
Українська література	2
Додаткові години на окремі базові предмети:	
С/К з англійської мови- «Ділова англійська мова»	1
С/К з української мови «Школа журналіста»	1
С/К з української мови «Медіакультура»	1
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня	33
Факультативні курси:	
Діз з англійської мови «Підготовка до ЗНО»	1
Факультатив з математики «Підготовка до ЗНО»	0,5
ДІЗ з географії	0,5
Всього фінансується (без урахування поділу класів на групи)	38

Директор Ліцею №19

С.Мельник

Розділ V. Особливості організації освітнього процесу та застосування у ньому педагогічних технологій.

Основним фактором конкурентоспроможності випускника є якісна освіта. Ніяка базова освіта в сучасних умовах не може забезпечити успішну професійну кар'єру більш ніж на 5-7 років. Через високі темпи технологічного оновлення всіх сфер життєдіяльності необхідно виробляти нові підходи до змісту і технологій освітнього простору.

Виходячи з зазначеного педагогічний колектив створив модель випускника Ліцею №19. Це життєспроможна особистість, здатна до творчої реалізації та саморозвитку, яка володіє найважливішими параметрами: гуманністю; демократичністю, патріотизмом, зорієнтованістю на позитивні соціальні дії, полі культурністю, професіоналізмом, ініціативою, прагненні до безперервної освіти. Тому головною задачею педагоги вважають – створення умов за яких ця модель може бути реалізована. Виходячи з розуміння, що будь- яка модель умовна, особистість випускника неможливо розділити на людину соціальну, творчу, культурну. Створення можливостей для реалізації моделі колектив бачить у забезпеченні високого рівня знань через інноваційну освітню діяльність, участь освітніх проектах. впровадження нових освітніх технологій. Вибір технологій ,за якими працюють педагоги Ліцею, здійснюється обґрунтовано і послідовно.

В освітній діяльності:

1. CLIL технологія.
Використання цієї технології передбачає ведення окремих предметів іноземною мовою, що веде за собою формування в учнів мовленнєвої компетентності. З цією метою вчителями іноземної мови адаптовано програми таких факультативів: «Світ кімнатних рослин», «Школа журналіста». (ШМО іноземних мов)
2. Технологія створення ситуації успіху.
Ця технологія передбачає створення сприятливих психолого-педагогічних умов саморозвитку та самореалізації особистості школяра. (ШМО природничих наук, української філології, точних наук)
3. Інтерактивна технологія навчання.
Застосовуючи всі етапи даної технології: мотивацію, надання необхідної інформації, інтерактивні вправи дають можливість активізувати пізнавальну діяльність всіх учнів, формувати у них вміння і навички, розвивати суб'єктивність, мотивацію до навчання. (ШМО природничих наук, іноземної та української філології, історії та правознавства)
4. ІКТ хмарні технології.
Широке застосування ІКТ (програмоване навчання, мультимедіа, імітаційне моделювання, предметні комп'ютерні уроки) сприяє реалізації особистісно орієнтованого підходу до учнів, поетапному засвоєнню знань, формуванню вмінь працювати з інформацією, розвиток комунікативних здібностей.
5. Технологія розвитку критичного мислення.
Передбачає творче та критичне перетворення набутих знань, формуванню інтелектуальних умінь і навичок, розвиток критичного мислення. (ШМО природничих наук, української філології, історії і правознавства)
6. Здоров'язберігаючі технології.
Передбачає розвиток і реалізацію суб'єктивності особистості, пізнання себе і свого життя. (ШМО фізичного виховання та ЗВ)
7. Проектні технології.
Формує ключові компетенції, розвиває ініціативність і самостійність учнів.
8. Технологія продуктивного навчання.
9. Дистанційне навчання. Квест-технології.
10. Тренінгові технології.
11. Дебати.

Застосовується з метою розвитку суб'єктивності у процесі ігрової діяльності, формування активної позиції, розвитку риторичних умінь і навичок майбутніх лідерів.

12. Програма «Інтелект України».
13. Технологія перевернутого навчання.
14. Портфоліо учня.
15. Технологія учнівського самоврядування.

В **управлінській діяльності** з метою підвищення рівня готовності педагогів до інноваційної діяльності застосовуються наступні педагогічні технології:

1. Інформаційно-комунікаційні.
 2. Інтерактивні технології, освітній менеджмент.
 3. Технологія педагогічного супроводу дитини.
 4. Тренінгові технології.
 5. Портфоліо вчителя.
- Організація педагогічної діяльності та навчання здобувачів освіти здійснюється на засадах академічної доброчесності.
 - Педагоги ліцею забезпечують власний професійний розвиток і підвищення кваліфікації.

Розділ VI. Показники (вимірники) реалізації освітньої програми.

Якість освіти – багатопланова категорія, і критерії її оцінки можуть бути самими різними. Педагогічний колектив гімназії виділив чотири основних аспекти оцінки якості освіти, які доповнюють один одного:

- гарантоване виконання базових стандартів і еталонів;
- досягнення поставлених цілей на різних етапах навчання (на вході, у процесі й на виході);
- здатність задовольняти попит і очікування споживачів освітніх послуг і зацікавлених учасників освітнього ринку;
- прагнення до вдосконалення навчання.

Ми розглядаємо якість освіти як сукупну, комплексну системну цілісну характеристику, яка включає в себе, окрім якості навченості, ще й цілу низку параметрів, завдяки врахуванню яких оцінка результатів навчання може бути як підвищена, так і зведена до нуля або навіть стати негативною.

До них належать:

1. Знання, уміння і навички. При цьому — *знання* розглядаються як перевірені практикою результати пізнання людиною навколишнього світу. *Уміння* визначаються як здатність особистості ефективно виконувати певну діяльність на основі набутих знань у змінених чи нових умовах. *Навички* - це здатність виконувати будь-які дії автоматично, без поелементного контролю, автоматизовані вміння.

2. Показники особистісного розвитку, а саме: розвиток інтелектуальної, емоційної, волевої, мотиваційної сфер особистості, рівень розвитку її пізнавальних інтересів і потреб, сформованість стійкої мотивації пізнання, рівень креативності студента, його вміння самовизначатися в усьому, бути суб'єктом власної освіти і розвитку, а також ступінь моральної, фізичної, екологічної та іншої розвиненості.

3. Негативні ефекти (наслідки) освіти: перевантаження і перевтома, поява дефектів здоров'я, поява відрази до навчання.

4. Зміни професійної компетентності педагога і його ставлення до праці. В освітньому процесі вчитель набуває досвіду професійної педагогічної майстерності і поряд з цим - негативного досвіду. Одні поступово рухаються до свого апогею, інші вичерпують свої психічні й фізичні можливості, стають нездатними до сприйняття інновацій.

5. Зростання (чи падіння) престижу навчального закладу в соціумі.

Серед критеріїв якості освіти ми виділяємо, насамперед, рівень навчальних досягнень випускників відповідно до державних стандартів та моделі випускника Ліцею. Проте інформація про навчальні досягнення учнів не відображає повною мірою якості освіти, тому робити висновок про якість навчання у Ліцеї та якість роботи вчителя неправомірно. До того ж навчальні досягнення учня є особистісним та індивідуальним прогресом (розвитком) учня в процесі навчання. А тому до найважливіших критеріїв ми також відносимо: розвиток індивідуальних здібностей, творчого потенціалу учня (траєкторія особистісного розвитку); рівень сформованості ключових компетентностей, досягнутий випускниками Ліцею (вимірювання початкового рівня при вступі до навчального закладу та випуску із нього); якість умов у Ліцеї: матеріальна база, навчальне і методичне забезпечення, рівень професійної компетентності вчителів тощо. Зауважимо, у нормативних документах і педагогічній науці сьогодні немає єдиного погляду на визначення (вимірювання)

1. **Критерії якості результату** освітнього процесу дозволяють визначити рівень професійної компетентності педагогів Ліцею, а **критерії якості умов і самого процесу** – здійснювати координацію діяльності всіх суб'єктів освітнього процесу щодо реалізації цілеспрямованих впливів на процес.

Критеріальний комплекс прийнятий у Ліцеї містить у собі три групи, конкретизовані в найважливіших показниках.

2. **Критерії якості умов** здійснення освітнього процесу зводиться до оцінки наступних об'єктів: потенціал учнів ліцею; кадровий потенціал; навчально-методичне й дидактичне забезпечення освітніх програм; інформаційний і бібліотечний ресурси; задоволеність учнів, батьків і педагогів соціальними умовами; матеріально-технічне забезпечення; якість викладання; науковий і інноваційний потенціал.

3. **Критерії якості реалізації** освітнього процесу в ліцеї: забезпечення відповідності місії, бачення, основних цінностей політики й стратегії навчального закладу поставленим цілям; реалізація освітніх програм; реалізація академічної мобільності; здійснення

освітнього процесу, здійснення загального менеджменту в ліцеї, включаючи управління персоналом, інфраструктурою, матеріальними й інформаційними ресурсами, технологіями й т.п.; реалізація внутрішньої гарантії якості.

4. **Критерії якості результатів** освітнього процесу в ліцеї; успішність учнів, ступінь їхньої навченості; готовність ліцеїстів до продовження освіти; рівень сформованості основних компетенцій; рівень сформованості особистісних якостей; задоволеність батьків; результати, яких домогся ліцей відносно запланованих цілей підвищення якості освітнього процесу.

Розділ VII. Програмно – методичне забезпечення Освітньої програми

ОСВІТНІ ГАЛУЗІ ТА НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ

Освітню програму Закладу укладено за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Перелік навчальних програм закладу I ступінь, 2-4 класи Затверджені наказом МОН України від 29.05.2015 №584

№з/п	Предмет	Назва навчальної програми
1.	Українська мова	Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти I ступеня (затверджена наказом МОН України від 20.04.2018 № 407)
2.	Інформатика	Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти I ступеня (затверджена наказом МОН України від 20.04.2018 № 407)
3.	Літературне читання	Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти I ступеня (затверджена наказом МОН України від 20.04.2018 № 407)
4.	Математика	Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти I ступеня (затверджена наказом МОН України від 20.04.2018 № 407)
5.	Музичне мистецтво	Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти I ступеня (затверджена наказом МОН України від 20.04.2018 № 407)
6.	Образотворче мистецтво	Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти I ступеня (затверджена наказом МОН України від 20.04.2018 № 407)
7.	Основи здоров'я	Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти I ступеня (затверджена наказом МОН України від 20.04.2018 № 407)
8.	Природознавство	Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти I ступеня (затверджена наказом МОН України від 20.04.2018 № 407)

9.	Трудове навчання	Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти I ступеня (затверджена наказом МОН України від 20.04.2018 № 407)
10.	Фізична культура	Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти I ступеня (затверджена наказом МОН України від 20.04.2018 № 407)
11.	Я у світі	Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти I ступеня (затверджена наказом МОН України від 20.04.2018 № 407)
12.	Іноземні мови	Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти I ступеня (затверджена наказом МОН України від 20.04.2018 № 407)

Перелік навчальних програм закладу
II ступінь
Затверджені наказом Міністерства освіти і науки України
від 07.06.2017 №804 та від 23.10.2017 №1407
Інваріантна складова

№з/п	Предмет	Клас	Назва навчальної програми
1.	Українська мова (стандарт)	5-9	Програма 5-9 класи для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання.-К. Видавничий дім «Освіта», 2013 (зі змінами, затверджені наказом МОН України від 07.06.2017 №804
2.	Українська мова (поглиблене вивчення)	9-А 9-В	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (класів) з поглибленим вивченням української мови (8-9 класи) за редакцією С.О. Карамана
3.	Українська література (стандарт)	5-9	Програма 5-9 класи для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання.-К. Видавничий дім «Освіта», 2013 (зі змінами затверджені наказом МОН України від 07.06.2017 №804
4.	Історія України	5-9	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2012 року зі змінами 2015-2017 р.Оновлена програма Міністерства освіти і науки України № 52 від 13 січня 2017 р. і № 201 від 10 лютого 2017 р.
5.	Всесвітня історія	5-9	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2012 року зі змінами 2015-2017р. Оновлена програма Міністерства освіти і науки України № 52 від 13 січня 2017 р. і № 201 від 10 лютого 2017 р.
6.	Біологія	6-9	Навчальна програма6– 9 класи для загальноосвітніх навчальних закладів (Програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804)

7.	Географія	6-9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Авторський колектив І. М. Вітенко, Л.М.Булава та інші.(Програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804)
8.	Зарубіжна література	5-9	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів 5–9 класи (2012 р. зі змінами 2015-2017 рр.) Авторський колектив: Л. П. Юлдашева, І.О.Смірнова та інші
9.	Інформатика	5-7	Навчальна програма 5 – 9 класи для загальноосвітніх навчальних закладів (Програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804)
10.	Інформатика	8-9	Програма курсу «Інформатика» для 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів Згідно з навчальною програмою, затвердженою наказом МОН молоді спорту України від 06.06.2012 р. № 664 (з урахуванням змін, затверджених наказом МОН України від 29.05.2015 № 585
11.	Математика	5-9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5–9 класи» (колектив авторів) Наказ МОН від 07 червня 2017 року № 804
12.	Математика (Росток)	6-Б 7-Г 8-В	Програма основної школи 5-9 класи. Математика. – Суми: ТОВ НВП «Росток А.В.Т.», 2013. – 56 ст.
13.	Мистецтво	8-9	Тематична структура програми інтегрованого курсу «Мистецтво» (8–9 класи) (затверджена наказом МОН України від 07.06.2017р. № 804)
	Образотворче мистецтво	5	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (затверджена наказом МОН України від 07.06.2017р. № 804)
	Музичне мистецтво	6-7	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (затверджена наказом МОН України від 07.06.2017р. № 804)
		5-7	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів від 06.06.2012 з урахуванням змін наказ МОН України від 07.06.2017р. № 804
			Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (затверджена наказом МОН України від 07.06.2017р. № 804)
14.	Природознавство	5	Програма 5 клас для загальноосвітніх навчальних закладів(затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804) Авторський колектив: Н. П. Дементієвська, А. І. Дрозд та інші.

15.	Трудове навчання	5-9	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів(затверджена наказом МОН України від 07.06.2017р. № 804)
16.	Іноземна мова	5-9	Навчальна програма з англійської мови 5 – 9 класидля загальноосвітніх навчальних закладів (Програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804)
17.	Основи здоров'я	5-9	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2012 оновлена наказом МОН України від 07.06.2017р. № 804
18.	Фізика	7-9	Навчальна програма 7– 9 класи для загальноосвітніх навчальних закладів (Програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804)
19.	Хімія	7-9	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (оновлена), затверджена наказом МОН України від 07.06.2017р. № 804.
20.	Фізична культура	5-9	Навчальна програма 5 – 9 класи для загальноосвітніх навчальних закладів (Програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804)
21.	Навколишній світ	6-Б	Навчальна програма за педагогічною технологією «Росток» наказ Міністерства освіти і науки України від 06.08.2014 № 905 Автор Пушкарьова Т.О.

Перелік навчальних програм закладу
III ступінь
Затверджені наказом Міністерства освіти і науки України
від 23.10.2017 №1407
Інваріантна складова

№п/п	Предмет	Клас	Назва навчальної програми
1.	Українська мова (профільний рівень)	10	Програми для профільного навчання учнів загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання 10-11 класи. Мацько Л.І., Груба Т.Л., Семеног О.М., Симоненко О.М.(наказ МОН України № 1407 від 23.10.2017р.)
2.	Українська література(профільний рівень)	10	Програми для профільного навчання учнів загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання 10-11 класи. Усатенко Г.О., Фасоля А.М. .(наказ МОН України № 1407 від 23.10.2017р.)

3.	Природничі науки (інтегрований курс)	10	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти. Затверджено Міністерством освіти і науки України (наказ № 1407 від 23.10.2017 р.) Авторський колектив під керівництвом Ільченко В. Р.
4.	Історія України (профільний рівень) Всесвітня історія	10	Програми для профільного навчання учнів загальноосвітніх навчальних закладів. Синхронізація курсів історії України та всесвітньої історії в 10–11 класах
5.	Громадянська освіта (інтегрований курс)	10	Навчальна програма інтегрованого курсу для 10 класів загальноосвітніх навчальних закладів.
6.	Зарубіжна література (рівень стандарт)	10	Програма для 10–11 класів загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. Авторський колектив програми: Л. П. Юлдашева та інші.
7.	Математика (рівень стандарт)	10	Навчальна програма з математики (Алгебра і початки аналізу та геометрія) для учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів
8.	Фізична культура (рівень стандарт)	10	Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів 10 – 11 класи
9.	Іноземна мова (профільний рівень)	10	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 10 – 11 класи
10.	Мистецтво (рівень стандарт)	10	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 10-11 класи. Авторський колектив: Абрамян Т.О. та інші.
11.	Захист Вітчизни (рівень стандарт)	10	Навчальна програма для навчальних закладів системи загальної середньої освіти. «Затверджено Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)

**Перелік навчальних програм закладу
III ступінь
Інваріантна складова**

№п/п	Предмет	Клас	Назва навчальної програми
------	---------	------	---------------------------

1.	Українська мова (академічний рівень)	11	Програми для профільного навчання учнів загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання 10-11 класи. Г.Т. Шелехова, В.І.Новосьолова, Я.І. Остаф. – К: Грамота, 2011.
2.	Українська література (академічний рівень)	11	Програми для профільного навчання учнів загальноосвітніх навчальних закладів 10-11 класи. Р.В. Мовчан, Н.В. Левчик, М.П. Бондар, О.А.Камінчук, В.І. Цимбалюк. –К.: Грамота, 2011(зі змінами, затвердженими наказом МОН № 826 від 14.07.2016р.)
3.	Всесвітня історія (Академічний рівень)	11	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2016 №826)
4.	Історія України (Академічний рівень)	11	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2016 року № 826)
5.	Біологія (академічний рівень)	11	Програми для профільного навчання учнів загальноосвітніх навчальних закладів. – Тернопіль: Мандрівець, 2011 (Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2016 №826)
6.	Зарубіжна література (академічний рівень)	11	Програма для 11 класу загальноосвітніх навчальних закладів. – К : Ранок, 2010 зі змінами затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2016 року № 826.
7.	Інформатика (академічний рівень)	11	Програми для загальноосвітніх навчальних закладів 10-11 класи. – К, 2010.(затверджено МОН наказ від 28.10. 2010 № 1021)
8.	Математика (Академічний рівень)	11	Навчальна програма з математики для учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів. Наказ МОН від 14.07.2016 № 826
9.	Економіка (Академічний рівень)	11	Програми для загальноосвітніх навчальних закладів 10-11 класи. – К, 2010.(затверджено МОН наказ від 28.10. 2010 № 1021)
10.	Людина і світ(Академічний рівень)	11	Програми для загальноосвітніх навчальних закладів 10-11 класи. – К, 2010.(затверджено МОН наказ від 28.10. 2010 № 1021)
11.	Астрономія(Академічний рівень)	11	Програми для загальноосвітніх навчальних закладів 10-11 класи. – К, 2010.(затверджено МОН наказ від 28.10. 2010 № 1021)

12.	Хімія (Академічний рівень)	11-А	Програма з хімії для 10–11 класів загальноосвітніх навчальних закладів. (затверджена наказом МОН України від 28.10.2010 № 1021). Мандрівець, Тернопіль, 2011
13.	Хімія (Рівень стандарту)	11-Б	Програма з хімії для 10–11 класів загальноосвітніх навчальних закладів. (зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 14.07.2016 № 826).
14.	Фізика(Академічний рівень)	11	Програми для загальноосвітніх навчальних закладів 10-11 класи. – К, 2010.(затверджено МОН наказ від 28.10. 2010 № 1021)
15.	Екологія (рівень стандарт, академічний рівень)	11	Навчальна програма для 11 класу загальноосвітніх навчальних закладів - К, 2010
16.	Технології	11	Програми для загальноосвітніх навчальних закладів 10-11 класи 2004 (затверджена МОН від 20.04.2018 №406)
17.	Захист Вітчизни	11	Програма для навчальних закладів системи загальної середньої освіти (наказ МОН від 30.07.2015 №826)
18.	Фізична культура (рівень стандарту)	11	Програми для загальноосвітніх навчальних закладів 10-11 класи. – К, 2010.(затверджено МОН наказ від 28.10. 2010 № 1021)
19.	Іноземна мова (стандарт)	11	Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти (затверджена наказом МОН від 20.04.2018 №407) За Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (затвердженого постановою КМУ від 23.11.2011 № 1392)
20.	Художня культура(Академічний рівень)	11	Програми для загальноосвітніх навчальних закладів 10-11 класи. – К, 2010.(затверджено МОН наказ від 28.10. 2010 № 1021)

ПІДРУЧНИКИ, ЗА ЯКИМИ ПРАЦЮЄ ЛІЦЕЙ:

Клас	Автор, назва підручника	Рік видання	Видавництво	2018/2019	2019/2020	2020/2021
1	Воскресеньська Н. Буквар. ч.1/2	2018	Ранок	66		
	Бібік Н Я досліджую світ. ч.1/2	2018	Ранок	65		
	Скворцова С. Математика	2018	Ранок	66		

	Пухта Г. Англійська мова	201 8	Оксфорд	70		
	Масол Л. Мистецтво.	201 8	Гене́за	68		
2	Захарійчук М. Українська мова	201 2	Грамота	78		
	Науменко В. Літературне читання	201 2	Гене́за	79		
	Богданович М. Математика	201 2	Гене́за	70		
	Корнієнко М. Сходинки до інформатики	201 2	Ранок	78		
	Грущинська І. Природознавство	201 2	Освіта	71		
	Гнатюк О. Основи здоров'я	201 2	Гене́за	68		
	Калініна Л. Англійська мова	201 2	ЦНМЛ	75		
	Веремійчик І. Трудове навчання	201 2	Гене́за	68		
	Аристова Л. Музичне мистецтво	201 2	Освіта	76		
	Трач К. Образотворче мистецтво	201 2	Богдан	76		
	Большакова І. Українська мова	201 9			64	
	Большакова І.Я досліджую світ	201 9			64	
	Скворцова С. Математика	201 9			67	
	Пухта Г. Англійська мова	201 9			64	
	Масол Л. Мистецтво.	201 9			66	
3	Захарійчук М. Українська мова	201 3	Грамота			
	Науменко В. Літературне читання	201 3	Гене́за			
	Богданович М. Математика	201 3	Гене́за			
	Грущинська І. Природознавство	201 3	Освіта			
	Гнатюк О. Основи здоров'я	201 3	Гене́за			
	Бібік Н. Я у світі	201 3	Ранок			
	Корнієнко М. Сходинки до інформатики	201 3	Ранок			
	Калініна Л. Англійська мова	201 3	Гене́за			

	Веремійчик І. Трудове навчання	201 3	Гене́за			
	Аристо́ва Л. Музи́чне мистецтво	201 3	Осві́та			
	Трач К. Образотворче мистецтво	201 3	Богдан			
4	Захарі́йчук М. Украї́нська мо́ва	201 5	Гра́мота			
	Науменко В. Літературне читання	201 5	Гене́за			
	Богданович М. Математика	201 5	Гене́за			
	Таглі́на О. Природознавство	201 5	Ра́нок			
	Таглі́на О. Я у світі	201 5	Ра́нок			
	Ломаковська Г. Інформатика	201 5	Осві́та			
	Корніє́нко М. Інформатика	201 5	Ра́нок			
	Бех І. Основи здоров'я	201 5	Алатон			
	Каліні́на В. Англі́йська мо́ва	201 5	Гене́за			
	Веремійчик І. Трудове навчання	201 5	Гене́за			
	Резні́ченко М. Образотворче мистецтво	201 5	Навча́льн а кни́га			
	Лобова О. Музи́чне мистецтво	201 5	Школя́р			
5	Глазова О. Украї́нська мо́ва	201 8	Осві́та	67	67	
	Авраменко О. Украї́нська лі́тература	201 8	Гра́мота	67	67	
	Мерзляк А. Математика	201 8	Гімна́зія	67	67	
	Морзе Н. Інформатика	201 8	Оріон	67	67	
	Ярошенко О. Природознавство	201 8	Сві́точ	67	67	
	Бойченко Т. Основи здоров'я	201 8	Гене́за	67	67	
	Пасстуже́нко Р. Вступ до історії України	201 8	Астон	67	67	
	Каліні́на Л. Англі́йська мо́ва	201 3	Гене́за	98	98	
	Сотні́кова С. Німе́цька мо́ва	201 8	Ра́нок	67	67	
	Ні́коленко О. За́рубіжна лі́тература	201 8	Гра́мота	67	67	

	Ходзицька В Трудове навчання (дівчата)	201 3	Ассіома	36	36	
	Терещук Б. Трудове навчання (хлопці)	201 3	Гене́за	63	63	
	Железняк С. Образотворче мистецтво	201 3	Гене́за	100	100	
	Масол Л. Музичне мистецтво	201 3	Си́ция	100	100	
6	Заболотний О. Українська мова.	201 4	Гене́за	78	78	
	Коваленко Л. Українська література	201 4	Осві́та	76	76	
	Тарасенкова Н. Математика	201 4	Осві́та	78	78	
	Остапченко Л. Біологія	201 4	Гене́за	77	77	
	Бойко В.М. Географія	201 4	Си́ция	77	77	
	Ривкинд И. Інформатика	201 4	Гене́за	77		
	Бех І. Основи здоров'я	201 4	Алатон	78		
	Бондаровський О. Всесвітня історія. Історія України	201 4	Гене́за	73		
	Калініна Л. Англійська мова	201 4	Гене́за	75	75	
	Сотнікова С.І. Німецька мова	201 4	Ранок	100	100	
	Ніколаєнко О. Світова література	201 4	Грамота	77	77	
	Ходзицька І. Трудове навчання. (дівчата)	201 4	Аксіома	40	40	
	Терещук Б. Трудове навчання. (хлопці)	201 4	Гене́за	35	35	
	Железняк С. Образотворче мистецтво.	201 4	Гене́за	66	66	
	Масол Л. Музичне мистецтво	200 4	Си́ция	66	66	
	Сорочинська Н. Всесвітня історія	201 9			66	
	Морзе Н. Інформатика	201 9			66	
7	Горошкіна Українська мова	201 5	Грамота	33	33	
	Єрмоленко О.М. Українська мова	201 5	Грамота	64	64	
	Коваленко Л. Українська література	201 5	Осві́та	70	70	
	Мерзляк А. Алгебра	201 6	Осві́та	70	70	

	Єршова А. Геометрія	201 5	Гімназія	70	70	
	Бар'яхтар В. Фізика	201 5	Ранок	70	70	
	Григорович О. Хімія	201 5	Ранок	70	70	
	Топузов О. Географія	201 5	Картографія	70	70	
	Шабанов Д. Біологія	201 5	Грамота	68	68	
	Морзе Н. Інформатика	201 5	Освіта	70	70	
	Василенко С. Основи здоров'я	201 5	Астон	33	33	
	Бех Д. Основи здоров'я	201 5	Алатон	30	30	
	Гісем О. Всесвітня історія	201 5	Богдан	70	70	
	Гісем О. Історія України	201 5	Ранок	70	70	
	Калініна Л. Англійська мова	201 5	Гене́за	25	25	
	Карп'юк О. Англійська мова	201 5	Гене́за	30	30	
	Сотнікова С. Німецька мова	201 5	Ранок	75	75	
	Ніколенко О. Зарубіжна література	201 5	Грамота	75	75	
	Терещук Б. Трудове навчання (хлопці)	201 5	Гене́за	17	17	
	Мачача С. Трудове навчання (дівчата)	201 5	Си́ция	17	17	
8	Заболотний О. Українська мова	201 6	Гене́за	70	70	
	Коваленко Л. Українська література	201 6	Оріон	74	74	
	Мерзляк А. Алгебра	201 6	Гімназія	90	90	
	Єршова А. Геометрія	201 6	Ранок	85	85	
	Бар'яхтар В. Фізика	201 6	Ранок	90	90	
	Буринська М. Хімія	201 6	Педагогічна думка	98	98	
	Бойко В. Географія	201 6	Абетка	90	90	
	Соболь В. Біологія	201 6	Абетка	84	84	
	Морзе Н. Інформатика	201 6	Оріон	88	88	

	Бех Д. Основи здоров'я	201 6	Алатон	80	80	
	Гісем О. Всесвітня історія	201 6	Ранок	71	71	
	Власов В. Історія України	201 6	Гене́за	72	72	
	Сотнікова С. Німецька мова	201 6	Ранок	70	70	
	Калініна Л. Англійська мова	201 6	Гене́за	70	70	
	Ковбасенко Ю.. Зарубіжна література	201 6	Літера	80	80	
	Терещук Б. Трудове навчання (хлопці)	201 6	Гене́за	42	42	
	Мачача С. Трудове навчання (дівчата)	201 6	Фоліо	41	41	
	Гайдамака О. Мистецтво	201 6	Гене́за	89	89	
9	Караман С. Українська мова (проф.)	201 7	Ранок	30	30	
	Авраменко О. Українська мова (сандарт)	201 7	Грамота	32	32	
	Коваленко Л. Українська література	201 7	Оріон	62	62	
	Мерзляк А. Алгебра	201 7	Гімназія	62	62	
	Єршова А. Геометрія	201 7	Ранок	60	60	
	Бар'яхтар В. Фізика	201 7	Ранок	61	61	
	Буринська М. Хімія	201 7	Пед. думка	61	61	
	Соболь В. Біологія	201 7	Абетка	62	62	
	Морзе Н. Інформатика	201 7	Оріон	61	61	
	Надтока О. Географія	201 7	Оріон	61	61	
	Бех І. Основи здоров'я	201 7	Алатон	62	62	
	Полянський П. Всесвітня історія (стандарт)	201 7	Грамота	30	30	
	Гісем О. Всесвітня історія (профіль)	201 7	Ранок	32	32	
	Власов В. Історія України (стандарт)	201 7	Літера	30	30	
	Гісем О. Історія України (проф.)	201 7	Ранок	32	32	
	Андрусішин Б. Основи правознавства	201 7	Перун	62	62	

	Карп'юк О. Англійська мова	201 7	Астон	62	62	
	Ніколенко О. Зарубіжна література	201 7	Грамота	62	62	
	Назаренко Н. Мистецтво	201 7	Оберіг	62	62	
10	Глазова О. Українська мова (стандарт)	201 8	Ранок	29	29	
	Ворон А. Українська мова (профільний рівень)	201 8	Освіта	28	28	
	Авраменко О. Українська література (рівень стандарту)	201 8	Грамота	30	30	
	Слоньовська О. Українська література (профільний рівень)	201 8	Лірета	28	28	
	Мерзляк А. Математика	201 8	Гімназія	58	57	
	Бар'яхтар В. Фізика	201 8	Ранок	57	57	
	Масляк П. Географія	201 8	Грамота	58	58	
	Величко А. Хімія	201 8	Пед. думка	49	49	
	Шаламов Р. Біологія	201 8	Соняшни к	50	50	
	Лелека В. Захист Вітчизни (Основи медичних знань)	201 8	Ранок	29	29	
	Герасимів М. Захист Вітчизни	201 8	Астон	29	29	
	Полянський П. Всесвітня історія (стандарт)	201 8	Грамота	29	29	
	Гісем О. Всесвітня історія (профіль)	201 8	Ранок	29	29	
	Пометун О. Історія України (стандарт)	201 8	Оріон	29	29	
	Власов В. Історія України (профіль)	201 8	Літера	29	29	
	Вербицька П. Громадянська освіта	201 8	Літера	58	58	
	Карп'юк О. Англійська мова	201 8	Астон	59	59	
	Ковбасенко Ю, Зарубіжна література	201 8	Літера	58	58	
11	Українська мова (стандарт). Заболотний О.	201 1	Гене́за	23		
	Українська мова (академ., профіль). Карама́н С.	201 1	Освіта	32		
	Українська літ. (стандарт, академ.). Семенюк Г.	201 1	Освіта	65		
	Математика (стандарт). Афанасьєва О.	201 1	Богдан	27		

Алгебра (академ). Мерзляк А.	201 1	Гімназія	15		
Фізика (стандарт). Коршак Є	201 1		54		
Геометрія (академ). Апостолова Г.	201 1	Гене́за	15		
Астрономія (станд., академ.). Пришляк М.	201 1	Ранок	62		
Хімія (стандарт). Ярошенко О.	201 1	Грамота	42		
Хімія (академ). Попель П.	201 1	Академія	19		
Екологія (стандарт). Царик Л.	201 1	Гене́за	70		
Біологія (стандарт). Межжерін С.	201 1	Освіта	41		
Інформатика (стандарт). Ривкінд Й.	201 1	Гене́за	40		
Технології (стандарт, академ.). Мадзігон В.	201 1	Думка	10		
Економіка (станд., академ.). Крупська Л.	201 1	Ранок	47		
Захист Вітчизни (хлопці). Пашко К.	201 1	Астон	15		
Захист Вітчизни (дівчата). Гудима А.	201 1	Си́ця	3		
Назаренко Н. Людина і світ	201 1	Си́ця	37		
Всесвітня історія (стандарт). Щупак І.	201 1	Прем'єр	30		
Історія України (стандарт). Пометун О.	201 1	Освіта	33		
Англійська мова (стандарт). Карп'юк О.	201 1	Астон	39		
Світова література (стандарт). Ісаєва О.	201 1	Си́ця	64		
Світова літ-ра (академ., профіль). Ковбасенко Ю.	201 1	Грамота	50		
Заболотний О. Українська мова (стандарт).	201 9			27	
Караман С. Українська мова (академ., профіль).	201 9			25	
Коваленко Л. Українська літ. (стандарт, академ.).	201 9			27	
Ковбасенко Ю. Зарубіжна літ-ра .	201 9			52	
Власов В. Історія України (профіль)	201 9			27	
Гісем О. Всесвітня історія (профіль)	201 9			25	

Мудрий М. Історія: Україна і світ. Інтегрований курс	201 9			27	
Нерсисян М. Англійська мова	201 9			52	
Мерзляк А. Математика	201 9			52	
Соболь В. Біологія. Екологія (рівень стандарту)	201 9			27	
Задорожний К. Біологія. Екологія (профільний рівень)	201 9			25	
Коберник С. Географія Екологія (рівень стандарту)	201 9			52	
Бар'яхтар В. Фізика	201 9			52	
Сиротюк В. Астрономія	201 9			52	
Лашевська Г. Хімія	201 9			52	
Захист Вітчизни (хлопці). Гудима А.	201 9			25	
Захист Вітчизни (дівчата). Гудима А.	201 9			25	

Розділ VII. Особливості організації освітнього процесу в ліцеї в 2020/2021 н.р.

Керуючись постановою Кабінету Міністрів України від 22.07.2020 № 641 «Про встановлення карантину та запровадження посилених протиепідемічних заходів на території із значним поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» зі змінами (далі Постанова № 641), на виконання постанови Головного державного санітарного лікаря від 22.08.2020 № 50 «Про затвердження протиепідемічних заходів у закладах освіти на період карантину у зв'язку поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)», відповідно до листів Міністерства освіти і науки України від 29.07.2020 № 1/9-406 «Про підготовку закладів освіти до нового навчального року та опалювального сезону в умовах адаптивного карантину», від 04.08.2020 № 1/9-419 «Щодо необхідності створення безпечних умов для організованого початку 2020/2021 навчального року», від 05.08.2020 №1/9-420 «Щодо організації роботи закладів загальної середньої освіти у 2020/2021 навчальному році», листа Запорізької обласної державної адміністрації від 12.08.2020 № 2618/03.2-13 «Про виконання постанови КМУ від 22.07.2020 № 641», з метою організованого початку 2020/2021 навчального року в Ліцеї №19 втілюються наступні питання.

1. Згідно п.5.1. переліку питань щодо перевірки дотримання постанови № 50 розроблені маршрути руху здобувачів освіти (залучаються всі можливі входи в приміщення закладу, а саме: запасні виходи № 2 та №3) та складений графік, за яким відбувається допуск здобувачів освіти до закладу. Графік допуску сформований таким чином, що запобігає утворенню скупчення учасників освітнього процесу. Заборонено допуск до закладу освіти батьків або супроводжуючих осіб.

I вхід(біля сходів) - 6-А, 7-А, 8-А, 8-Б,10-А,10-В, 11-Б

II вхід (хол) - 6-Б,7-Б,9-А,9-Б,10-Б,10-Г,11-А

2. Згідно п.5.5. переліку питань щодо перевірки дотримання постанови № 50 організоване мінімізоване пересування здобувачів освіти між навчальними кабінетами, зокрема, шляхом проведення занять впродовж дня для одного і того ж класу (групи) в одному і тому самому кабінеті.
3. Передбачено різні форми здобуття освіти, а саме : дистанційне навчання, сімейне навчання, педагогічний патронаж та екстернатна форма навчання.
4. Відповідно нормативної та законодавчої бази під час зміни епідситуації в регіоні та місті Мелітополі, при знаходженні регіону в «зеленій зоні» та «жовтій зоні» - уроки проводити в звичайному режимі (із дотриманням всіх протиепідемічних вимог);

в «помаранчевій зоні» - застосувати частково змішане навчання, під час якого зробити розподіл днів для навчання офлайн та онлайн, груп здобувачів освіти по кількості, яка підходить для проведення уроків із дотриманням відповідної дистанції та предметів, які є обов'язковими та які проводитимуться дистанційно;

в «червоній зоні» - застосувати дистанційне навчання згідно рекомендацій, розроблених МОН України.

5. Згідно з вимогами щодо прозорості та відкритості освітнього процесу (особливо під час навчання онлайн), які постають перед вчителями та адміністрацією ліцею, прийняте рішення розпочати участь в пілотному проекті ведення електронного журналу, замість паперового.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які реалізуються вчителями у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання роблять внесок у формування таких ключових компетентностей здобувачів освіти:

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти	
		I ступінь	II-III ступінь
1	Спілкування державною мовою	Вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях	<i>Уміння:</i> ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникати невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. <i>Ставлення:</i> розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. <i>Навчальні ресурси:</i> означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Здатність спілкуватися іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних	<i>Уміння:</i> здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.

		ситуаціях, володіння навичками міжкультурного спілкування	
3	Математична компетентність	Виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини	<i>Уміння:</i> оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. <i>Ставлення:</i> усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. <i>Навчальні ресурси:</i> розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження	<i>Уміння:</i> розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. <i>Ставлення:</i> усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій, усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях. <i>Навчальні ресурси:</i> складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу

5	Інформаційно-цифрова компетентність	Опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях	<i>Уміння:</i> структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв’язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. <i>Ставлення:</i> критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв’язування математичних задач. <i>Навчальні ресурси:</i> візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі	<i>Уміння:</i> визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. <i>Ставлення:</i> усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. <i>Навчальні ресурси:</i> моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати	<i>Уміння:</i> генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв’язання життєвого завдання. <i>Ставлення:</i> ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. <i>Навчальні ресурси:</i> завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)

		участь у справах громади	
8	Соціальна і громадянська компетентності	Громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя	<i>Уміння:</i> висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. <i>Ставлення:</i> ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. <i>Навчальні ресурси:</i> завдання соціального змісту
9	Культурна компетентність	Залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості	<i>Уміння:</i> грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). <i>Ставлення:</i> культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення

			впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. <i>Навчальні ресурси:</i> математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміння важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства	<i>Уміння:</i> аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. <i>Ставлення:</i> усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. <i>Навчальні ресурси:</i> навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Додаток 2.

Ліцей № 19 Мелітопольської міської ради
Запорізької області

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор _____ С. МЕЛЬНИК
“31” серпня 2020

КОДЕКС БЕЗПЕЧНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА
ЛІЦЕЙ № 19 МЕЛІТОПОЛЬСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ

ЗМІСТ

ВСИУП

РОЗДІЛ I. Завдання КБОС

РОЗДІЛ II. Булінг

РОЗДІЛ III. Реагування та протидія булінгу

РОЗДІЛ IV. Визначення чинників ризику насильства проти учнів та реагування на них.

РОЗДІЛ VI. Принципи захисту особистих даних учнів.

РОЗДІЛ VII. Принципи захисту зображен.

РОЗДІЛ VIII. Моніторинг КБОС.

ДОДАТКИ

Глосарій понять і термінів

ВСТУП

Основним завданням сучасної школи, що підтверджується й поширюється Міністерством освіти і науки України та Міжнародною організацією ЮНІСЕФ є створення нового освітнього простору, головними засадами якого є створення безпечного навчального середовища, а також забезпечення прав, свобод та інтересів дітей. Концепція «Нова українська школа» (НУШ) вимагає реформування існуючого алгоритму розвивальної, корекційної та профілактичної роботи, адже дуже часто в освітніх закладах постає проблема булінгу та порушення норм поведінки учнями, що не дозволяє в повному обсязі досягти поставлених демократичних орієнтирів. Важливою умовою ефективності роботи працівників психологічної служби є розставлення пріоритетів та цілей, викладених комітетом ООН:

- взаєморозуміння;
- взаємоповага;
- дружня атмосфера;
- пріоритет прав людини;
- толерантність;

- постійний розвиток;
- активна життєва позиція;
- здоровий спосіб життя;
- людяність;
- порядність;
- повага до приватного життя;
- мир;
- єдина країна.

З огляду на те, що створення концепції нового освітнього простору є надзвичайно складним завданням, «Кодекс безпечного освітнього середовища» (КБОС), згідно положень та принципів УГОДИ, яка регулює стосунки між усіма учасниками освітнього процесу.

Головною метою КБОС у закладі є навчання дітей і дорослих безпечній взаємодії в освітньому процесі, а також захист дітей від насильства та зловживань з боку однолітків і дорослих (батьків, опікунів або працівників навчальних закладів).

РОЗДІЛ І. ЗАВДАННЯ КБОС

Маючи на меті створити безпечного освітнього середовища, необхідно чітко сформулювати та зазначити завдання, які регламентують засади КОДЕКСУ.

Аналізуючи питання безпечного середовища були визначені основні завдання КОДЕКСУ ліцею:

1. Визначення поняття “булінг” та його види; виявити чинники, які перешкоджають безпеці учасників освітнього процесу;
 - 1.1. Визначення чинників ризику насильства проти учнів та реагування на них;
 - 1.2. Визначення принципу збереження персональних даних та захисту зображень.
2. Відпрацювати систему узгоджених поглядів і уявлень учнів, педагогів, психолога, батьків на освітнє середовище ліцею.
3. Обґрунтувати умови організації безпечного освітнього середовища та вимоги (критерії) до його ефективної організації для кожного учасника освітнього процесу згідно УГОДИ;
4. Скласти доступний алгоритм реагування та протидії проявам насильства, булінгу (цькування).
5. Сформулювати конкретні рекомендації учням, педагогічним працівникам, адміністрації ліцею, батькам щодо організації безпечного освітнього середовища в ліцеї.

РОЗДІЛ ІІ БУЛІНГ

Булінг (знування, цькування, залякування) – це зарозуміла, образлива поведінка, пов'язана з дисбалансом влади, авторитету або сили. Булінг проявляється в багатьох формах: є вербальна, фізична, соціальна форми булінгу, а також кіберзалякування.

Стаття 1. Вербальний булінг

Словесне знущання або залякування за допомогою образливих слів, яке включає в себе постійні образи, погрози й неповажні коментарі про кого-небудь (про зовнішній вигляд, релігію, етнічну приналежність, інвалідність, особливості стилю одягу і т. п.).

Стаття 2. Фізичний булінг

Фізичне залякування або булінг за допомогою агресивного фізичного залякування полягає в багаторазово повторюваних ударах, стусанах, підніжках, блокуванні, поштовхах і дотиках небажаним і неналежним чином.

Стаття 3. Соціальний булінг

Соціальне залякування або булінг із застосуванням тактики ізоляції припускає, що когось навмисно не допускають до участі в роботі групи, трапеза це за обіднім столом, гра, заняття спортом чи громадська діяльність.

Стаття 4. Кіберзалякування

Кіберзалякування (кібернасильство) або булінг у кіберпросторі полягає у звинуваченні когось з використанням образливих слів, брехні та неправдивих чуток за допомогою електронної пошти, текстових повідомлень і повідомлень у соціальних мережах. Сексистські, расистські та подібні їм повідомлення створюють ворожу атмосферу, навіть якщо не спрямовані безпосередньо на дитину.

Стаття 5. Запобігання проявам насильства.

1. Працівники закладу мають знати чинники ризику насильства проти учнів та звертати на них увагу в рамках своїх службових обов'язків.
2. Якщо виявлено чинники ризику, працівники закладу повинні повідомити про них батькам і надати їм інформацію про можливості для отримання підтримки, а також заохотити їх до вирішення проблеми.
3. Працівники повинні контролювати стан і благополуччя учнів.

РОЗДІЛ ІІІ.

РЕАГУВАННЯ ТА ПРОТИДІЯ БУЛІНГУ

Правила, що регулюють відносини між адміністрацією ліцею, педагогічним колективом, здобувачами освіти, батьками та місцевою громадою прописані в УГОДІ, що була прийнята загальними зборами від 2020 року (протокол № 1). У цьому розділі запропоновано реагування та протидія булінгу.

ПОРЯДОК

**подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв
про випадки булінгу (цькування) в ліцеї**

Загальні питання

1. Цей Порядок розроблено відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькування)».

2. Цей Порядок визначає процедуру подання та розгляду заяв про випадки булінгу (цькування).

3. Заявниками можуть бути здобувачі освіти, їх батьки/законні представники, працівники та педагогічні працівники гімназії та інші особи.

4. Заявник забезпечує достовірність та повноту наданої інформації.

5. У цьому Порядку терміни вживаються у таких значеннях:

Булінг (цькування) – діяння (дії або бездіяльність) учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого.

Типовими ознаками булінгу (цькування) є:

1. Систематичність (повторюваність) діяння;
2. Наявність сторін – кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності);
3. Дії або бездіяльність кривдника, наслідком яких є заподіяння психічної та/або фізичної шкоди, приниження, страх, тривога, підпорядкування потерпілого інтересам кривдника, та/або спричинення соціальної ізоляції потерпілого.

Подання заяви про випадки булінгу (цькування)

1. Здобувачі освіти, працівники та педагогічні працівники, батьки та інші учасники освітнього процесу, яким стало відомо про випадки булінгу (цькування), учасниками або свідками якого стали, або підозрюють його вчинення по відношенню до інших осіб за зовнішніми ознаками, або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб зобов'язані повідомляти директору ліцею.

2. Розгляд та неупереджене з'ясування обставин випадків булінгу(цькування) здійснюється відповідно до поданих заявниками заяв про випадки булінгу (цькування) (далі – Заява).

3. Заяви, що надійшли на електронну пошту ліцею отримує секретар-друкарка, яка зобов'язана терміново повідомити керівника закладу та відповідальну особу.

4. Прийом та реєстрацію поданих Заяв здійснює відповідальна особа, а в разі її відсутності – особисто директор ліцею або його заступник.

5. Заяви реєструються в окремому журналі реєстрації заяв про випадки булінгу (цькування).

6. Форма та примірний зміст Заяви оприлюднюється на офіційному веб-сайті закладу.

7. Датою подання заяв є дата їх прийняття.

8. Розгляд Заяв здійснює директор ліцею з дотриманням конфіденційності.

Відповідальна особа

1. Відповідальною особою призначається працівник ліцею з числа педагогічних працівників.
2. До функцій відповідальної особи відноситься прийом та реєстрація Заяв, повідомлення директора ліцею.
3. Відповідальна особа призначається наказом директора ліцею.
4. Інформація про відповідальну особу та її контактний телефон оприлюднюється на офіційному веб-сайті закладу.

Комісія з розгляду випадків булінгу (цькування)

1. За результатами розгляду Заяви директор ліцею видає рішення про проведення розслідування випадків булінгу (цькування) із визначенням уповноважених осіб.
2. З метою розслідування випадків булінгу (цькування) уповноважені особи мають право вимагати письмові пояснення та матеріали у сторін.
3. Для прийняття рішення за результатами розслідування директор ліцею створює комісію з розгляду випадків булінгу (цькування) (далі – Комісія) та скликає засідання.
4. Комісія створюється наказом директора ліцею.
5. До складу комісії можуть входити педагогічні працівники (у тому числі психолог, соціальний педагог), батьки постраждалого та булера, директор ліцею та інші заінтересовані особи.
6. Комісія у своїй діяльності керується законодавством України та іншими нормативними актами.
7. Якщо Комісія визначила, що це був булінг (цькування), а не одноразовий конфлікт чи сварка, тобто відповідні дії носять систематичний характер, то директор ліцею зобов'язаний повідомити уповноважені органи Національної поліції (ювенальна поліція) та службу у справах дітей.
8. У разі, якщо Комісія не кваліфікує випадок як булінг (цькування), а постраждалий не згоден з цим, то він може одразу звертатися до органів Національної поліції України із заявою, про що директор ліцею має повідомити постраждалого.
9. Рішення Комісії приймаються більшістю її членів та реєструються в окремому журналі, зберігаються в паперовому вигляді з оригіналами підписів всіх членів Комісії.
10. Потерпілий чи його/її представник можуть звертатися відразу до уповноважених органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та службу у справах дітей з повідомленням про випадки булінгу (цькування).
11. Батьки зобов'язані виконувати рішення та рекомендації Комісії.

Терміни подання та розгляду Заяв

1. Заявники зобов'язані терміново повідомляти керівнику закладу про випадки булінгу (цькування), а також подати Заяву.
2. Рішення про проведення розслідування із визначенням уповноважених осіб видається протягом 1 робочого дня з дати подання Заяви.
3. Розслідування випадків булінгу (цькування) уповноваженими особами здійснюється протягом 3 робочих днів з дати видання рішення про проведення розслідування.

4. За результатами розслідування протягом 1 робочих дня створюється Комісія та призначається її засідання на визначену дату але не пізніше чим через 3 робочих дні після створення Комісії.

5. Директор ліцею зобов'язаний повідомити уповноважені органи Національної поліції (ювенальна поліція) та службу у справах дітей про кваліфікований Комісією випадок булінгу (цькування) протягом одного дня.

Реагування на доведені випадки булінгу

1. На основі рішення комісії з розгляду випадків булінгу (цькування), яка кваліфікувала випадок як булінг (цькування), а не одноразовий конфлікт чи сварка, тобто відповідні дії носять систематичний характер, директор ліцею:

- повідомляє уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та службі у справах дітей про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти;

- забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування) (далі – Заходи).

2. Заходи здійснюються заступником директора з виховної роботи у взаємодії з практичним психологом ліцею та затверджуються директором закладу.

3. З метою виконання Заходів можна впроваджувати консультаційні години у практичного психолога, створювати скриньки довіри, оприлюднювати телефони довіри.

Відповідальність осіб причетних до булінгу (цькування)

1. Відповідальність за булінг (цькування) встановлена статтею 173 п.4 Кодексу України про адміністративні правопорушення такого змісту:

«Стаття 173 п.4» . Булінг (цькування) учасника освітнього процесу.

Булінг (цькування), тобто діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого, - тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене групою осіб або повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, - тягне за собою накладення штрафу від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене малолітніми або неповнолітніми особами віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, -тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Діяння, передбачене частиною другою цієї статті, вчинене малолітньою або неповнолітньою особою віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, - тягне

за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

Неповідомлення директором закладу уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про випадки булінгу (цькування) учасника освітнього процесу – тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправні роботи на строк до одного місяця з відрахуванням до двадцяти процентів заробітку.

РОЗДІЛ IV

АЛГОРИТМ ЩОДО ПОПЕРЕДЖЕННЯ БУЛІНГУ

1. Ознайомлення учасників освітнього середовища з нормативно- правовою базою та регулюючими документами щодо превенції проблеми насилля в освітньому середовищі.
2. Проведення зустрічей, круглих столів, семінарів, тренінгів із залученням представників правоохоронних органів, служб соціального захисту, медичних установ та інших зацікавлених організацій.
3. Запровадження програми правових знань у формі гурткової, факультативної роботи.
4. Організація роботи гуртків, факультативів з психології.
5. Створення інформаційних куточків для учнів із переліком організацій, до яких можна звернутися у ситуації насилля та правопорушень.
6. Ознайомлення вчителів і дітей з інформацією про прояви насильства та його наслідки.
7. Батьківські збори –це форма організації спільної діяльності батьків, учителів, практичного психолога та соціального педагога, яка передбачає їх спілкування з метою обговорення актуальних питань навчання і виховання, ухвалення рішень.
8. Консультації - форма роботи з батьками, яка передбачає надання фахівцями психологічної служби допомоги батькам із різних проблем родинного виховання.
9. Педагогічний консилиум - форма спілкування учнів, учителів, фахівців психологічної служби навчального закладу та батьків, метою якої є цілісне, різнобічне вивчення особистості учня, вироблення єдиної педагогічної позиції; визначення головних напрямів удосконалення виховного процесу зусиллями вчителів, батьків, самого учня; тренінги спілкування, методики оволодіння аутотренінгом.
10. Для успішного попередження та протидії насильству треба проводити заняття з навчання навичок ефективного спілкування та мирного розв'язання конфліктів.

РОЗДІЛ V. ВИЗНАЧЕННЯ ЧИННИКІВ РИЗИКУ НАСИЛЬСТВА ПРОТИ УЧНІВ ТА РЕАГУВАННЯ НА НИХ

1. Працівники ліцею мають знати чинники ризику насильства проти учнів та звертати на них увагу в рамках своїх службових обов'язків.
2. Якщо виявлено чинники ризику, працівники закладу повинні повідомити про них директору ліцею, батькам і надати їм інформацію про можливості для отримання підтримки, а також заохотити їх до вирішення проблеми.
3. Працівники повинні контролювати стан і благополуччя учнів.

Порядок реагування у випадках насильства проти учні.

Якщо працівник закладу підозрює, що учень став жертвою насильства, він повинен надати інформацію про це в письмовій формі класним керівником (керівнику закладу або його заступникам).

Практичний психолог викликає батьків або опікунів учня, який може бути жертвою насильства, і повідомляє їм про це.

1. Класний керівник, психолог повинні підготувати опис ситуації учнів в закладі освіти та в родині на підставі своїх розмов з учнями, викладачами та батьками і розробити план допомоги учням.

2. План допомоги має включати рекомендації з таких питань:

- а. Вжиття заходів для забезпечення безпеки учнів, у т.ч. повідомлення компетентних служб про можливий випадок насильства;
- б. Підтримка, яку заклад освіти повинен запропонувати учню;
- в. Направлення учня до спеціалізованого центру для отримання допомоги (за потреби).

3. У більш складних випадках (пов'язаних із сексуальним насильством, жорстоким фізичним або психологічним насильством) керівник закладу повинен створити групу реагування, до складу якої можуть входити практичний психолог, класний керівник, та інші працівники закладу, обізнані із ситуацією або добре знайомі з учнем (надалі - група реагування).

4. Група реагування повинна підготувати план надання допомоги учню

Стратегії базуються на матеріалах, підготовлених практичним психологом закладу, та іншій інформації, отриманої членами групи.

5. Якщо про можливий випадок насильства проти учнів повідомляється її батькам або опікунам, створення групи реагування є обов'язковим. Група має призначити батькам або опікунам зустріч для обговорення проблеми, під час якої батькам або опікунам може бути повідомлено про те, що можливий випадок насильства буде розслідуватися зовнішньою організацією для забезпечення об'єктивності розслідування. Необхідно вести протокол такої зустрічі.

6. Практичний психолог, класний керівник повинні представити план надання допомоги учню його батькам або опікунам, рекомендуючи щільну співпрацю під час його виконання.

7. Класний керівник повинен проінформувати батьків або опікунів учня про обов'язок закладу повідомити про можливий випадок насильства компетентні органи (прокуратуру, поліцію тощо).

8. Після того, як класний керівник проінформував батьків, керівник закладу повинен повідомити про можливий злочин прокуратурі, поліції службі у справах дітей.
9. Відповідальність за подальші дії несуть органи, згадані у попередньому пункті.
10. Якщо про можливий випадок насильства проти учня повідомляється батькам або опікунам, але факт такого випадку не підтверджується, батьки або опікуни учня мають отримати інформацію про це в письмовій формі.
11. При реагуванні на повідомлення про випадок насильства розробляється таблиця вжитих заходів (втручання), зразок якої наведено в Додатку. Таблиця має знаходитися в особовій справі учня.
12. Усі працівники закладу та інші особи, яким стало відомо про випадок насильства або будь-які пов'язані з ним питання в межах своїх службових обов'язків, повинні зберігати конфіденційність, за винятком інформації, яка передається компетентним органам відповідно до порядку реагування.

РОЗДІЛ VI. ПРИНЦИП ЗАХИСТУ ОСОБИСТИХ ДАНИХ УЧНІВ

1. Особисті дані учнів мають бути захищені, згідно з положеннями Закону України «Про захист персональних даних», 2010 р.
2. Працівники закладу, які працюють з особистими даними учнів, повинні зберігати їхню конфіденційність і вживати заходів для їхнього захисту від несанкціонованого доступу.
3. Особисті дані надаються лише тим особам і організаціям, які мають на це право, згідно із законодавством, та відповідні повноваження.
4. Працівники закладу мають право працювати з особистими даними учнів та надавати їх в рамках розслідування.
5. Працівник закладу може використовувати інформацію про учнів з освітньою або навчальною метою лише за умови анонімності учнів та неможливості її ідентифікації за допомогою такої інформації.
6. Працівник закладу не має права надавати інформацію про учнів, її батьків чи опікунів представникам засобів масової інформації.
7. У виключних ситуаціях, якщо це є обґрунтованим, працівник закладу може звернутися до батьків або опікунів учнів за дозволом надати їхні контактні дані представникам засобів масової інформації. Такі дані надаються лише за умови отримання дозволу.
8. Працівники закладу не мають права надавати можливість представникам засобів масової інформації встановлювати контакт з учнями.
9. Працівники закладу не мають права розмовляти з представниками засобів масової інформації про учнів, їхніх батьків чи опікунів. Це також стосується ситуацій, коли працівник закладу вважає, що його висловлювання не записуються.
10. У виняткових ситуаціях, якщо це є обґрунтованим, працівник закладу може мати розмову з представниками засобів масової інформації про учня або її батьків (опікунів) за умови згоди на це батьків (опікунів) у письмовій формі.

11. Представники засобів масової інформації можуть отримувати дозвіл на доступ до окремих приміщень закладу для підготовки матеріалів для ЗМІ за рішенням директора ліцею.

12. Приймаючи відповідне рішення, директор ліцею має звернутися до заступників директора ліцею з проханням підготувати приміщення закладу для роботи представників ЗМІ таким чином, щоб зйомка дітей у закладі була неможливою.

РОЗДІЛ VII. ПРИНЦИПИ ЗАХИСТУ ЗОБРАЖЕНЬ

Визнаючи право учнів на приватність і захист особистих інтересів, ліцей повинен захищати зображення учнів.

1. Працівники закладу не мають права давати дозвіл на фото-, відеозйомку учнів або їх аудіозапис на території ліцею без попередньої згоди батьків або опікунів учнів в письмовій формі.

2. Для отримання згоди батьків (опікунів) для фото-, відеозйомки учнів працівник закладу має звернутися до них, згідно з процедурою для отримання такого дозволу. Не дозволяється надавати представникам ЗМІ контактні дані батьків (опікунів) учнів без їхньої попередньої згоди.

3. Якщо зображення учня є лише частиною великого зображення, наприклад, публічного заходу, пейзажу, зборів тощо, дозвіл батьків (опікунів) на фото-, відеозйомку не є необхідним.

4. Оприлюднення працівником закладу зображення учня в будь-якому вигляді (фото-, відео- або аудіозапису) потребує попередньої згоди батьків або законних опікунів у письмовій формі.

5. Згаданий в п.1 дозвіл повинен містити дані про те, де буде оприлюднено запис або зображення та в якому контексті його буде використано.

Розділ VIII.

МОНІТОРИНГ КБОС

Моніторинг за реалізацією антибулінгової політики

1. Директор ліцею призначає уповноважену особу за реалізацію антибулінгової політики
2. Призначена особа відповідає за реалізацією антибулінгової політики, реагування на будь-які сигнали щодо його порушення, а також за внесення пропозицій стосовно внесення змін до антибулінгової політики.
3. Кожні півроку відповідальна особа повинна проводити загальний моніторинг рівня виконання вимог антибулінгової політики працівниками ліцею. Зразок анкети для проведення моніторингу наведено в Додатку.
4. Під час проведення такого загального моніторингу працівники ліцею можуть подавати пропозиції стосовно внесення змін до антибулінгової політики та повідомляти про порушення її вимог на території ліцею.
5. На основі результатів анкет працівників ліцею відповідальна особа має підготувати звіт та передати його директору ліцею.

Враховуючи результати моніторингу, директор ліцею повинен внести необхідні зміни до антибулінгової політики та повідомити про них працівників ліцею.

Функціональні обов'язки відповідального за моніторинг дотримання положень КБОС

1. Отримання повідомлень про ризики для дітей і реагування на них;
2. Проведення не рідше ніж один раз на рік загального моніторингу рівня виконання вимог КБОС та реагування на будь-які сигнали щодо його порушення. Для цього можна використовувати метод анкетування, опитування тощо (*додається*). Під час проведення такого загального моніторингу працівники ліцею мають змогу подавати пропозиції щодо внесення змін до КБОС та повідомляти про порушення його вимог на території закладу;
3. Надання пропозицій щодо внесення можливих змін у КБОС;
4. Підготовка звіту за результатами анкет працівників ліцею та подання його директору ліцею. Враховуючи результати моніторингу, директор ліцею повинен внести необхідні зміни до КБОС та повідомити про них працівникам;
5. Консультування працівників ліцею щодо конкретних випадків порушення безпеки дитини;
6. Роз'яснення у разі потреби батькам, дітям положень КБОС, надання інформації щодо їх змін;
7. Інформування (у разі потреби) про випадки порушення безпеки дитини (ризики, загрози, насильство) компетентних установ, таких як поліція (шкільні офіцери поліції), соціальні служби.

Показники виконання вимог антибулінгової політики Ліцею запровадила та виконує антибулінгову політику.

1. У ліцеї запроваджено реалізацію антибулінгової політики, яка містить принципи захисту дітей від насильства.
2. Стратегія і відповідні принципи захисту дітей дотримуються всіма працівниками ліцею, включно з практикантами.
3. Стратегія визначає такі питання:
 - порядок повідомлення та втручання, де поетапно зазначено, що слід робити, коли дитина стала жертвою насильства або її безпеці загрожують незнайомі люди, члени родини чи працівники ліцею;
 - правила захисту особистих даних, які визначають методи збереження та поширення інформації про дітей;
 - правила захисту зображень дітей, які визначають, як можна знімати дітей на фото або відео та поширювати їх зображення;
 - правила доступу дітей до мережі Інтернет і їх захисту від шкідливих матеріалів, розміщених у ній, включно з призначенням особи або осіб, відповідальних за нагляд за безпечним використанням комп'ютерної мережі.
 - принципи безпечних відносин між працівниками ліцею та дітьми, включно з повним описом поведінки, яка є неприйнятною при спілкуванні з дітьми.

4. Директором ліцею призначено особу, відповідальну за реалізацію антибулінгової політики, при цьому чітко визначено всі її завдання.

5. У ліцеї затверджено документ під назвою «Кодекс безпечного освітнього середовища Ліцею № 19 Мелітопольської міської ради Запорізькості, який затверджено рішенням педагогічної ради 31.08.2020 протокол № 1

Ліцей здійснює нагляд за своїми працівниками для запобігання випадкам насильства проти дітей.

1. Прийняття на роботу нових працівників із перевіркою їх біографічних даних, характеристик і придатності для роботи з дітьми.

2. У випадках, коли виникають підозри щодо можливих загроз безпеці дітей або застосування насильства проти дітей працівниками ліцею, у ліцеї завжди дотримуються вимог, зазначених у антибулінгової політики.

Ліцей проводить навчання своїх працівників з питань захисту дітей від насильства та надання їм допомоги в небезпечних ситуаціях.

1. Усі працівники ліцею, включно із практикантами, ознайомлені з антибулінговою політикою.

2. Усі працівники ліцею знають, як розпізнати чинники ризику й ознаки насильства проти дітей, а також правові аспекти захисту дітей (обов'язковість втручання для залучення правоохоронної системи).

3. Щонайменше один учитель або класний керівник ліцею пройшов навчання з методів та інструментів, які використовуються для навчання дітей захисту від насильства та зловживань (також при використанні Інтернету), має плани відповідних занять і навчальні матеріали для дітей.

4. Класні керівники пройшли інструктаж з питань запобігання випадкам знущань над однолітками серед дітей і реагування на них.

5. Працівники ліцею мають доступ до інформації про можливість отримання допомоги у випадках, коли підозрюється застосування насильства проти дітей, разом із контактними даними місцевих установ, які працюють в області захисту дітей і надають допомогу в надзвичайних ситуаціях (поліція, суд із сімейних питань, кризовий центр, центр соціальних послуг, медичні центри).

Ліцей проводить навчання батьків з питань виховання без застосування насильства та захисту дітей від насильства.

Виконання вимог означає:

1. На веб сайті ліцею для батьків є вся необхідна інформація з таких питань:

- виховання дітей без застосування насильства;
- захист дітей від насильства та зловживань, загрози для дітей у мережі Інтернет;

- можливості для вдосконалення навичок виховання;
- контактні дані установ, які надають допомогу в складних ситуаціях.

2. Усі батьки ознайомилися з антибулінговою політикою.

Показники виконання вимог стандарту:

- кількість батьків, ознайомлених з антибулінговою політикою

У ліцеї дітей навчають, які права вони мають і як вони можуть захистити себе від насильства.

1. У ліцеї на годинах спілкування організовано **заняття для дітей** з питань прав дитини та захисту від насильства і зловживань (також у мережі Інтернет).
2. Діти знають, до кого вони мають звертатися за порадами та допомогою у випадках насильства і зловживань.
3. У ліцеї є електронні **навчальні матеріали для дітей** (книги, брошури, листівки) з питань прав дитини, захисту від ризиків насильства та зловживань, правил безпечної поведінки в мережі Інтернет.
4. Діти мають доступ до інформації про права дитини та можливості отримання допомоги в складних ситуаціях, зокрема про безкоштовні гарячі лінії для дітей і молоді на сайті ліцею.

Ліцей проводить моніторинг своєї діяльності та регулярно перевіряє її на відповідність прийнятим стандартам захисту дітей.

1. Прийняті правила та процедури для захисту дітей переглядаються щонайменше один раз на рік.
2. У рамках проведення контролю за дотриманням правил і процедур для захисту дітей у ліцеї проводяться консультації з дітьми та їхніми батьками (опікунами).
3. Щорічно готується внутрішній звіт про виконання в ліцеї антибулінгової політики.

Заключні положення

1. Кодекс БОС ліцею стає чинним в день його оприлюднення.
2. Оприлюднення документа має відбутися таким чином, щоб він був доступний усім працівникам ліцею, через його розміщення на сайті ліцею.

Додаток 1

**ПЛАН
заходів щодо профілактики булінгу
2020/2021 навчальний рік**

№ п/п	Назва заходу	Цільова аудиторія	Термін виконання	Відповідальний
Інформаційно-профілактичні заходи				
1	Обговорення питання протидії булінгу на загальношкільній батьківській конференції	Батьки здобувачів освіти	Вересень	Директор Мельник С.В.
2	Засідання методичного об'єднання класних керівників на тему «Протидія булінгу в учнівському колективі »	Методична кухня класних керівників	Жовтень	Заступник директора з ВР Голуб І.В.

3	Розробка пам'ятки «Маркери булінгу»	Педагогічний колектив	Жовтень	Заступник директора Голуб І.В.
4	Складання порад «Як допомогти дітям упоратися з булінгом»	6 – 11	Упродовж року	Практичний психолог Федотова Т.Л.
5	Контроль стану попередження випадків булінгу	Нарада при директорі	Квітень	Директор Мельник С.В.
6	Круглий стіл для педагогічного колективу «Безпечна школа. Маски булінгу»	Педагогічний колектив	Березень	Практичний психолог Федотова Т.Л..
7	Вивчення законодавчих документів, практик протидії цькуванню	Педагогічний колектив	Упродовж року	Заступник директора Голуб І.В.

Формування навичок дружніх стосунків здобувачів освіти

1	Створення морально безпечного освітнього простору, формування позитивного мікроклімату та толерантної міжособистісної взаємодії в ході годин спілкування, тренінгових занять	6-11	Упродовж року	Класні керівники
2	Робота відеозалу . Перегляд кінострічок відповідної спрямованості	6 – 11	Упродовж року	Класні керівники Вчителі інформатики
3	Засідання дискусійного клубу старшокласників «Як довіряти й бути вдячним»	9-11	Січень	Заступник директора Голуб І. В. класні керівники
4	Відпрацювання теми особистої гідності в ході вивчення літературних творі, на уроках історії	6-11	Упродовж року	Класні керівники, вчителі літератури, історії
6	Проведення заходів в рамках Всеукраїнського тижня права «Стоп булінгу»	6-11	10-14 грудня	Класні керівники, вчителі правознавства, практичний психолог Федотова Т.Л.
7	Проведення заходів в рамках тематичного тижня «Тиждень дитячих мрій та добрих справ»	6-11	17-21 грудня	Класні керівники, вчителі-предметники

Психологічний супровід				
Діагностичний етап				
1	– Спостереження за міжособистісною поведінкою здобувачів освіти; – опитування (анкетування) учасників освітнього процесу; - діагностика мікроклімату, згуртованості класних колективів та емоційних станів учнів; – дослідження наявності референтних груп та відторгнених в колективах;	Усі категорії учасників освітнього процесу	Упродовж року (За потребою)	Класні керівники, соціальний педагог Федотова Т.Л..
2	Створення бази інструментарію для діагностування рівня напруги, тривожності в учнівських колективах		Вересень	Практичний психолог Федотова Т.Л.
3	Діагностика стану психологічного клімату класу	6-11	Упродовж року	Практичний психолог Федотова Т.Л.
4	Спостереження під час навчального процесу, позаурочний час	6-11	Упродовж року	Практичний психолог Федотова Т.Л.
5	Консультаційна робота з учасниками освітнього процесу	6-11	Упродовж року	Практичний психолог Федотова Т.Л.
6	Профілактично-просвітницька, корекційно-розвивальна робота з учасниками освітнього процесу	6-11	Упродовж року	Практичний психолог Федотова Т.Л.
Робота з батьками				
1	Тематичні батьківські збори «Протидія цькуванню в учнівському колективі»	6-11	Упродовж року	Класні керівники
2	Поради батькам щодо зменшення ризиків булінгу та кібербулінгу для своєї дитини	6-11	Упродовж року	Практичний психолог Федотова Т.Л.
3	Тренінг «Як навчити дітей безпеці в Інтернеті»	За запитом	Січень – Лютий	Практичний психолог Федотова Т.Л.
4	Інформаційна робота через інтернет-сторінки		Упродовж року	Заступник директора

ДОДАТКИ

Додаток 1

СТРАТЕГІЯ ЗАХИСТУ УЧНІ

Вступ

Головним правилом для всіх дій працівників закладу є необхідність діяти в найкращих інтересах дитини. Кожний працівник повинен ставитися до учнів з повагою та враховувати їхні потреби. Використання працівником будь-якої форми насильства проти учня є неприйнятним.

Для досягнення цього працівники закладу повинні діяти відповідно до чинного законодавства та внутрішніх правил закладу в межах своїх повноважень.

Розділ I. Визначення термінів

1. Працівник закладу - особа, яка працює в закладі згідно з трудовою угодою або за контрактом.
2. Учень - будь-яка особа, що навчається.
3. Особа, уповноважена представляти учня - один з її рідних або прийомних батьків, або законний опікун.
4. Дозвіл батьків (опікунів) означає дозвіл, наданий хоча б одним з батьків учня. Проте якщо між батьками немає згоди, їм має бути повідомлено, що питання повинно бути вирішено в родині або опікунському суді.
5. Насильство проти дитини розуміється, як дії проти учнів, що підлягають покаранню та є забороненими, скоєні будь-якою особою, зокрема працівником закладу, або дії, які загрожують благополуччю учня, зокрема неналежний догляд за нею.
6. Особа, відповідальна за Інтернет - працівник закладу, призначений його керівником для контролю за користуванням учнями мережею Інтернет на території закладу та їх безпеку під час такого користування.
7. Особа, відповідальна за реалізацію «Стратегії захисту учнів від насильства» (далі - Стратегії) - працівник закладу, призначений його керівником для контролю за її виконанням.
8. Особисті дані учнів - будь-яка інформація, за допомогою якої можна ідентифікувати учня.

Розділ II. Визначення чинників ризику насильства проти учня та реагування на них

1. Працівники закладу мають знати чинники ризику насильства проти учнів та звертати на них увагу в рамках своїх службових обов'язків.
2. Якщо виявлено чинники ризику, працівники закладу повинні повідомити про них батькам і надати їм інформацію про можливості для отримання підтримки, а також заохотити їх до вирішення проблеми.
3. Працівники повинні контролювати стан і благополуччя учнів.

Розділ III. Порядок реагування у випадках насильства проти учнів

Якщо працівник закладу підозрює, що учень став жертвою насильства, він повинен надати інформацію про це в письмовій формі (керівнику закладу).

Практичний психолог викликає батьків або опікунів учня, який може бути жертвою насильства, і повідомляє їм про це.

1. Психолог повинен підготувати опис ситуації учня в закладі освіти та в родині на підставі своїх розмов з учнем, викладачами та батьками і розробити план допомоги учню.

2. План допомоги має включати рекомендації з таких питань:

a. вжиття заходів для забезпечення безпеки учня, у т.ч. повідомлення компетентних служб про можливий випадок насильства;

b. підтримка, яку заклад освіти повинен запропонувати учню;

c. направлення учня до спеціалізованого центру для отримання допомоги (за потреби).

3. У більш складних випадках (пов'язаних із сексуальним насильством, жорстоким фізичним або психологічним насильством) керівник закладу повинен створити групу реагування, до складу якої можуть входити практичний психолог, класний керівник, керівник та інші працівники закладу, обізнані із ситуацією або добре знайомі з учнем (надалі -група реагування).

4. Група реагування повинна підготувати план надання допомоги студенту

Стратегії базуються на матеріалах, підготовлених практичним психологом закладу, та іншій інформації, отриманої членами групи.

5. Якщо про можливий випадок насильства проти учня повідомляється її батькам або опікунам, створення групи реагування є обов'язковим. Група має призначити батькам або опікунам зустріч для обговорення проблеми, під час якої батькам або опікунам може бути повідомлено про те, що можливий випадок насильства буде розслідуватися зовнішньою організацією для забезпечення об'єктивності розслідування. Необхідно вести протокол такої зустрічі.

6. Практичний психолог повинен представити план надання допомоги учню його батькам або опікунам, рекомендуючи щільну співпрацю під час його виконання.

7. Наставник групи (класний керівник) повинен поінформувати батьків або опікунів учня про обов'язок закладу повідомити про можливий випадок насильства компетентні органи (прокуратуру, поліцію тощо).

8. Після того, як класний керівник поінформував батьків, керівник закладу повинен повідомити про можливий злочин прокуратурі, поліції службі.
9. Відповідальність за подальші дії несуть органи, згадані у попередньому пункті.
10. Якщо про можливий випадок насильства проти учня повідомляється батькам або опікунам, але факт такого випадку не підтверджується, батьки або опікуни учня мають отримати інформацію про це в письмовій формі.
11. При реагуванні на повідомлення про випадок насильства розробляється таблиця вжитих заходів (втручання), зразок якої наведено в Додатку. Таблиця має знаходитися в особовій справі учня.
12. Усі працівники закладу та інші особи, яким стало відомо про випадок насильства або будь-які пов'язані з ним питання в межах своїх службових обов'язків, повинні зберігати конфіденційність, за винятком інформації, яка передається компетентним органам відповідно до порядку реагування.

Розділ IV. Принципи захисту особистих даних учнів

1. Особисті дані учнів мають бути захищені, згідно з положеннями Закону України «Про захист персональних даних», 2010 р.
2. Працівники закладу, які працюють з особистими даними учнів, повинні зберігати їхню конфіденційність і вживати заходів для їхнього захисту від несанкціонованого доступу.
3. Особисті дані надаються лише тим особам і організаціям, які мають на це право, згідно із законодавством, та відповідні повноваження.
4. Працівники закладу мають право працювати з особистими даними учнів та надавати їх в рамках розслідування.
5. Працівник закладу може використовувати інформацію про учня з освітньою або навчальною метою лише за умови анонімності учня та неможливості її ідентифікації за допомогою такої інформації.
6. Працівник закладу не має права надавати інформацію про учнів, його батьків чи опікунів представникам засобів масової інформації.
7. У виключних ситуаціях, якщо це є обґрунтованим, працівник закладу може звернутися до батьків або опікунів учня за дозволом надати їхні

контактні дані представникам засобів масової інформації. Такі дані надаються лише за умови отримання дозволу.

8. Працівники закладу не мають права надавати можливість представникам засобів масової інформації встановлювати контакт з учнями.

9. Працівники закладу не мають права розмовляти з представниками засобів масової інформації про учнів, їхніх батьків чи опікунів. Це також стосується ситуацій, коли працівник закладу вважає, що його висловлювання не записуються.

10. У виняткових ситуаціях, якщо це є обґрунтованим, працівник закладу може мати розмову з представниками засобів масової інформації про учнів або їх батьків (опікунів) за умови згоди на це батьків (опікунів) у письмовій формі.

11. Представники засобів масової інформації можуть отримувати дозвіл на доступ до окремих приміщень закладу для підготовки матеріалів для ЗМІ за рішенням керівника закладу.

12. Приймаючи відповідне рішення, керівник повинен звернутися до адміністрації закладу з проханням підготувати приміщення закладу для роботи представників ЗМІ таким чином, щоб зйомка дітей у закладі була неможливою.

РОЗДІЛ V. Принципи захисту зображень

Визнаючи право учнів на приватність і захист особистих інтересів, заклад повинен захищати зображення учнів.

1. Працівники закладу не мають права давати дозвіл на фото-, відеозйомку учнів або їх аудіозапис на території закладу без попередньої згоди батьків або опікунів учнів в письмовій формі.

2. Для отримання згоди батьків (опікунів) для фото-, відеозйомки учнів працівник закладу має звернутися до них, згідно з процедурою для отримання такого дозволу. Не дозволяється надавати представникам ЗМІ контактні дані батьків (опікунів) учнів без їхньої попередньої згоди.

3. Якщо зображення учня є лише частиною великого зображення, наприклад, публічного заходу, пейзажу, зборів тощо, дозвіл батьків (опікунів) на фото-, відеозйомку не є необхідним.

4. Оприлюднення працівником закладу зображення учня в будь-якому вигляді (фото-, відео- або аудіозапису) потребує попередньої згоди батьків або законних опікунів у письмовій формі.

5. Згаданий в п.1 дозвіл повинен містити дані про те, де буде оприлюднено запис або зображення та в якому контексті його буде використано (наприклад, що його буде розміщено на веб-сайті www.youtube.pl з метою реклами закладу).

РОЗДІЛ VI. Контроль за реалізацією Стратегії

Керівник закладу призначає _____ (вказати прізвище та ім'я) особою, відповідальною за реалізацію Стратегії на території закладу.

Зазначена особа відповідає за контроль за реалізацією Стратегії, реагування на будь-які сигнали щодо її порушення, а також за внесення пропозицій стосовно внесення змін до Стратегії.

Кожні півроку відповідальна особа, згадана вище в п.1, повинна проводити загальний моніторинг рівня виконання вимог стратегії працівниками закладу. Під час проведення такого загального моніторингу працівники закладу можуть подавати пропозиції стосовно внесення змін до Стратегії та повідомляти про порушення її вимог на території закладу.

На основі результатів анкет працівників закладу відповідальна особа, згадана в п.1, має підготувати звіт та передати його керівникові закладу.

Враховуючи результати моніторингу, керівник закладу повинен внести необхідні зміни до Стратегії та повідомити про них працівників закладу.

РОЗДІЛ VIII. Заключні положення

1. Стратегія стає чинною в день її оприлюднення.

2. Оприлюднення документа має відбутися таким чином, щоб він був доступний усім працівникам закладу, наприклад, через його розміщення на дошці для оголошень або розсилку електронною поштою.

Додаток

ПОКАЗНИКИ ВИКОНАННЯ ВИМОГ СТАНДАРТІВ ЗАХИСТУ УЧНІВ ВІДПОВІДНО ДО «СТРАТЕГІЇ ЗАХИСТУ УЧНІВ ВІД НАСИЛЬСТВА»

Стандарт 1. Заклад запровадив та виконує Стратегію.

Виконання вимог Стандарту 1 означає:

1. У закладі запроваджено реалізацію Стратегії, яка містить принципи захисту учнів від насильства.

2. Стратегія і відповідні принципи захисту учнів дотримуються всіма працівниками закладу, включно з практикантами.

3. Стратегія визначає такі питання:

- порядок повідомлення та втручання, де поетапно зазначено, що слід робити, коли учень став жертвою насильства або його безпеці загрожують незнайомі люди, члени родини чи працівники закладу;

- правила захисту особистих даних, які визначають методи збереження та поширення інформації про учнів;

- правила захисту зображень учнів, які визначають, як можна знімати учнів на фото або відео та поширювати їх зображення;

- правила доступу учнів до мережі Інтернет і їх захисту від шкідливих матеріалів, розміщених у ній, включно з призначенням особи або осіб, відповідальних за нагляд за безпечним використанням комп'ютерної мережі.

- принципи безпечних відносин між працівниками закладу та учнями, включно з повним описом поведінки, яка є неприйнятною при спілкуванні з учнями.

4. Керівництвом закладу призначено особу, відповідальну за контроль за виконанням Стратегії, при цьому чітко визначено всі її завдання.

Стандарт 2. Ліцей здійснює нагляд за своїми працівниками для запобігання випадкам насильства проти учнів.

Виконання вимог стандарту 2 означає:

1. Прийняття на роботу нових працівників із перевіркою їх біографічних даних, характеристик і придатності для роботи з учнями.

2. При прийнятті на роботу заклад обов'язково має отримувати дані про кандидатів із Національного кримінального реєстру 1, коли це дозволено законодавством. В інших випадках кандидати повинні підписувати заяву про відсутність судимості та перебування під слідством за правопорушення, пов'язані з насильством проти дітей, непристойною поведінкою та за сексуальні правопорушення.

3. Подібні заяви також мають підписуватися практикантами, які працюють у закладі.

4. У випадках, коли виникають підозри щодо можливих загроз безпеці учнів або застосування насильства проти учнів працівниками закладу, у закладі завжди дотримуються вимог, зазначених у Стратегії.

Показники виконання вимог стандарту:

- виконання вимог при прийнятті на роботу нових співробітників;
- отримання даних про судимість (перебування під слідством) із Реєстру кримінальних проваджень, коли це дозволено законодавством;
- заяви про відсутність судимості (перебування під слідством), підписані штатними працівниками, практикантами, якщо законодавство не дозволяє отримати таку інформацію з Реєстру кримінальних проваджень.

Стандарт 3. Ліцей проводить навчання своїх працівників з питань захисту учнів від насильства та надання їм допомоги в небезпечних ситуаціях.

Виконання вимог стандарту 3 означає:

1 В Україні є Єдиний державний реєстр судових рішень та Єдиний реєстр досудових розслідувань

2. Усі працівники закладу, включно з практикантами, ознайомлені зі Стратегією.

3. Усі працівники ліцею знають, як розпізнати чинники ризику й ознаки насильства проти учнів, а також правові аспекти захисту учнів.

4. Працівники ліцею мають доступ до інформації про можливість отримання допомоги у випадках, коли підозрюється застосування насильства проти учнів, разом із контактними даними місцевих установ, які працюють в області захисту дітей і надають допомогу в надзвичайних

ситуаціях (поліція, суд із сімейних питань, кризовий центр, центр соціальних послуг, медичні центри тощо).

1. Показники виконання вимог стандарту:
2. Кількість працівників закладу, які пройшли навчання;
3. Необхідна інформація є легкодоступною для працівників.

Стандарт 4. Ліцей проводить навчання батьків з питань виховання без застосування насильства та захисту учнів від насильства.

Виконання вимог стандарту 4 означає:

1. У ліцеї є дошка оголошень для батьків з корисною інформацією з таких питань:

- виховання учнів без застосування насильства;
- захист учнів від насильства та зловживань, загрози для учнів у мережі Інтернет;
- можливості для вдосконалення навичок виховання;
- контактні дані установ, які надають допомогу в складних ситуаціях.

2. Усі батьки ознайомилися зі Стратегією, затвердженою в закладі.

Показники виконання вимог стандарту:

- дошка оголошень для батьків, де розміщується корисна інформація;
- кількість батьків, ознайомлених зі Стратегією, затвердженою в закладі.

Стандарт 5. Учні які навчають, повинні знати які права вони мають і як вони можуть захистити себе від насильства.

Виконання вимог стандарту 5 означає:

1. У ліцеї організовано заняття з питань прав учнів та захисту від насильства і зловживань (також у мережі Інтернет).

2. Учні знають, до кого вони мають звертатися за порадами та допомогою у випадках насильства і зловживань.

3. У закладі є навчальні матеріали для учнів (книги, брошури, листівки) з питань прав дітей, захисту від ризиків насильства та зловживань, правил безпечної поведінки в мережі Інтернет.

4. Діти мають доступ до інформації про права учнів та можливості отримання допомоги в складних ситуаціях, зокрема про безкоштовні гарячі лінії для молоді.

Показники виконання вимог стандарту:

- кількість навчених учнів;
- кількість занять у річному розкладі занять групи;

у доступних для учнів зонах на видному місці розташовано інформацію про безкоштовні гарячі лінії для молоді разом з порадами, як отримати допомогу у випадках насильства.

Стандарт 6. Ліцей проводить моніторинг своєї діяльності та регулярно перевіряє її на відповідність прийнятим стандартам захисту учнів.

Виконання вимог стандарту 6 означає:

1. Прийняті правила та процедури для захисту учнів переглядаються щонайменше один раз на рік.
2. У рамках проведення контролю за дотриманням правил і процедур для захисту учнів у закладі проводяться консультації з учнями та їхніми батьками (опікунами).

Показник виконання вимог стандарту є те, що щорічно готується внутрішній звіт про виконання в закладі Стратегії.

Додаток

АНКЕТА «МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПОЛОЖЕНЬ КБОС»

	так	ні
1. Чи знаєте Ви правила та положення КБОС?		

2. Чи знайомі Ви з процедурою дій, коли є підозра на існування загрози для безпеки учня?		
3. Чи знаєте Ви, як реагувати на загрозу безпеці учня?		
4. Чи помітили Ви будь-які порушення положень Кодексу безпечного освітнього середовища іншими працівниками Вашого закладу?		
5. Чи є у Вас зауваження або пропозиції (зокрема, щодо внесення змін) стосовно Кодексу безпечного освітнього середовища?		